

Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker regeringens och Riksrevisionens förslag om anslag för utgiftsområde 2, som sammantaget uppgår till ca 15 miljarder kronor för 2017. Utskottet tillstyrker också de bemyndiganden om ekonomiska åtaganden som regeringen och Riksrevisionen begärt och godkänner regeringens förslag till investeringsplaner för Statens fastighetsverk och Fortifikationsverket. Bland regeringens förslag om bemyndiganden om ekonomiska åtaganden finns förslag om kredit- och garantiramar för stabilitetsfonden och resolutionsreserven samt ett förslag om kapitaljustering i Nordiska investeringsbanken. Utskottet tillstyrker också regeringens förslag om att godkänna ändringar i stadgarna för Nordiska investeringsbanken. Regeringens budgetproposition bygger på en överenskommelse mellan regeringspartierna och Vänsterpartiet.

Utskottet avstyrker de alternativa budgetförslagen från Moderaterna, Sverigedemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna.

Moderaterna, Sverigedemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna har inte deltagit i anslagsbeslutet. Dessa partier redovisar i stället sina ställningstaganden i särskilda yttranden.

Behandlade förslag

Proposition 2016/17:1 inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning.

Sex yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2016/17.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	6
Utskottets överväganden	8
Resultatredovisning för utgiftsområde 2	8
Propositionen	8
Utskottets bedömning	15
Anslag inom utgiftsområde 2	17
Propositionen	18
Motionerna	39
Utskottets ställningstagande	44
Särskilda yttranden	45
1. Anslag inom utgiftsområde 2 (M)	45
2. Anslag inom utgiftsområde 2 (SD)	46
3. Anslag inom utgiftsområde 2 (C)	47
4. Anslag inom utgiftsområde 2 (L)	47
5. Anslag inom utgiftsområde 2 (KD)	49
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	51
Propositionen	51
Motioner från allmänna motionstiden 2016/17	52
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens och oppositionens anslagsförslag	54
<i>Bilaga 3</i>	
Utskottets anslagsförslag	56
<i>Bilaga 4</i>	
Utskottets förslag till beställningsbemyndiganden	57
<i>Tabeller</i>	
Tabell 1 Investeringsplan för Statens fastighetsverk 2017–2020	33
Tabell 2 Investeringsplan för Fortifikationsverket 2017–2020	34

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Anslag inom utgiftsområde 2

a) Anslagen för 2017

Riksdagen anvisar anslagen för 2017 inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning enligt utskottets förslag i bilaga 3.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2016/17:1 utgiftsområde 2 punkterna 12 och 15 samt avslår motionerna

2016/17:2232 av Dennis Dioukarev och Oscar Sjöstedt (båda SD),

2016/17:3321 av Ulf Kristersson m.fl. (M),

2016/17:3354 av Jakob Forssmed m.fl. (KD) yrkandena 1 och 3,

2016/17:3428 av Mats Persson m.fl. (L) och

2016/17:3445 av Emil Källström m.fl. (C).

b) Beställningsbemyndiganden

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2017 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom den tidsperiod som anges i utskottets förslag i bilaga 4.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2016/17:1 utgiftsområde 2 punkt 13.

c) Kreditram och garantiram för stabilitetsfonden

Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2017 besluta om en kreditram på högst 50 000 000 000 kronor och en garantiram på högst 750 000 000 000 kronor för stabilitetsfonden.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2016/17:1 utgiftsområde 2 punkt 1.

d) Kreditram och garantiram för resolutionsreserven

Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2017 besluta om en kreditram på högst 100 000 000 000 kronor och en garantiram på högst 200 000 000 000 kronor för resolutionsreserven.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2016/17:1 utgiftsområde 2 punkt 2.

e) Kammarkollegiets behov av likviditet i samband med inrättande av nya myndigheter

Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2017 besluta om en kredit i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare utnyttjad kredit uppgår till högst 250 000 000 kronor för att tillgodose Kammarkollegiets behov av likviditet i samband med inrättande av nya myndigheter.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2016/17:1 utgiftsområde 2 punkt 3.

f) Kammarkollegiets behov av likviditet i det statliga försäkringssystemet

Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2017 besluta om en kredit i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare utnyttjad kredit uppgår till högst 100 000 000 kronor för att tillgodose Kammarkollegiets behov av likviditet i det statliga försäkringssystemet.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2016/17:1 utgiftsområde 2 punkt 4.

g) Statens tjänstepensionsverks behov av likviditet i pensionshanteringen

Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2017 besluta om en kredit i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare utnyttjad kredit uppgår till högst 100 000 000 kronor för att tillgodose Statens tjänstepensionsverks behov av likviditet i pensionshanteringen.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2016/17:1 utgiftsområde 2 punkt 5.

h) Investeringsplan för Statens fastighetsverk

Riksdagen godkänner investeringsplanen för fastigheter och markanläggningar för 2017–2020 som riktlinje för Statens fastighetsverks investeringar.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2016/17:1 utgiftsområde 2 punkt 6.

i) Statens fastighetsverks lån för investeringar i fastigheter och markanläggningar

Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2017 besluta att Statens fastighetsverk får ta upp lån i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 15 200 000 000 kronor för investeringar i fastigheter och markanläggningar.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2016/17:1 utgiftsområde 2 punkt 7.

j) Investeringsplan för Fortifikationsverket

Riksdagen godkänner investeringsplanen för fastigheter och markanläggningar för 2017–2020 som riktlinje för Fortifikationsverkets investeringar.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2016/17:1 utgiftsområde 2 punkt 8.

k) Fortifikationsverkets lån för investeringar i fastigheter och markanläggningar

Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2017 besluta att Fortifikationsverket får ta upp lån i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 13 100 000 000 kronor för investeringar i fastigheter och markanläggningar.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2016/17:1 utgiftsområde 2 punkt 9.

l) Kapitaljustering i Nordiska investeringsbanken

1. Riksdagen bemyndigar regeringen att ställa ut statliga garantier för grundkapitalet i Nordiska investeringsbanken som inklusive tidigare åtaganden uppgår till högst 1 978 147 338 euro.

2. Riksdagen godkänner ändringen av Nordiska investeringsbankens stadgar, som dels innebär att Sveriges andel av garantierna för bankens projektinvesteringslån anges till 622 134 827 euro och att andelen av garantierna för dess miljöinvesteringslån anges till 103 689 138 euro, dels syftar till att vinstfördelningen ska baseras på medlemsländernas andelar av bankens grundkapital och inte på det inbetalade kapitalet.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2016/17:1 utgiftsområde 2 punkterna 10 och 11.

m) Riksrevisionens lån för investeringar i anläggningstillgångar som används i verksamheten

Riksdagen bemyndigar Riksrevisionen att för 2017 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 15 000 000 kronor.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2016/17:1 utgiftsområde 2 punkt 14.

Stockholm den 8 december 2016

På finansutskottets vägnar

Fredrik Olovsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Fredrik Olovsson (S), Ulf Kristersson (M)*, Monica Green (S), Maria Plass (M)*, Ingela Nylund Watz (S), Oscar Sjöstedt (SD)*, Jörgen Andersson (M)*, Emil Källström (C)*, Janine Alm Ericson (MP), Jan Ericson (M)*, Marie Granlund (S), Dennis Dioukarev (SD)*, Mats Persson (L)*, Jakob Forssmed (KD)*, Niklas Karlsson (S), Börje Vestlund (S) och Håkan Svenneling (V).

* Avstår från ställningstagande under punkt 1, se särskilda yttranden.

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta ärende behandlas regeringens budgetproposition 2016/17:1 i de delar som gäller utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning. Regeringens och motionernas förslag till riksdagsbeslut redovisas i bilaga 1. Regeringens budgetproposition bygger på en överenskommelse mellan regeringspartierna och Vänsterpartiet.

I bilaga 2 finns en sammanställning av regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslag för 2017. I bilaga 3 finns utskottets förslag till anslagsfördelning och i bilaga 4 utskottets förslag till beställningsbemyndiganden. Oppositionspartierna har inte lämnat några alternativa förslag till beställningsbemyndiganden.

Budgetprocessen i riksdagen

Rambeslutsprocessen

Budgetprocessen innebär bl.a. att riksdagen i ett första steg fastställer en utgiftsram för varje utgiftsområde. Utgiftsramen anger det belopp som utgiftsområdets anslag högst får uppgå till (11 kap. 18 § riksdagsordningen).

Riksdagen har, med bifall till regeringens förslag, bestämt utgiftsramen för 2017 för utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning till 15,3 miljarder kronor (prop. 2016/17:1, bet. 2016/17:FiU1, rskr. 2016/17:49). I detta ärende föreslår finansutskottet hur anslagen för utgiftsområdet ska fördelas inom utgiftsområdesramen. Riksdagens ställningstagande till anslag för utgiftsområdet ska göras genom ett beslut (11 kap. 18 § riksdagsordningen).

Uppföljning av regeringens resultatredovisning

Enligt budgetlagen (2011:203) ska regeringen i budgetpropositionen lämna en redovisning av de resultat som har uppnåtts i verksamheten i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat.

I utskottens beredning av ärenden ingår att följa upp och utvärdera riksdagsbeslut (4 kap. 8 § regeringsformen), bl.a. att behandla den resultatinformation som regeringen presenterar. Riksdagen har beslutat om riktlinjer för bl.a. den löpande uppföljningen av regeringens resultatredovisning (framst. 2005/06:RS3, bet. 2005/06:KU21). Av riktlinjerna framgår att riksdagen beställer och tar emot information om resultatet av statens verksamhet.

Utskottet har mot den bakgrunden analyserat regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 2 i budgetpropositionen. Analysen har

syftat till att vara ett underlag för utskottets behandling av budgetpropositionen och för den fortsatta mål- och resultatdialogen med regeringen.

Betänkandets disposition

Först behandlar utskottet regeringens resultatredovisning. Därefter behandlas förslagen om anslag inom utgiftsområde 2.

Utskottets överväganden

Resultatredovisning för utgiftsområde 2

Utskottets bedömning i korthet

Utskottet ser positivt på att regeringen förbättrat strukturen i resultatredovisningen. Analys, slutsatser och regeringens bedömningar är i fokus och myndighetsredovisningarna har begränsats. Strukturen har också förbättrats på så sätt att analysavsnittet och det framåtblickande avsnittet om politikens inriktning renodlats. Det är en struktur som ger förutsättningar för en allsidig bedömning av budgetförslaget. Kopplingen mellan statliga medel, resultat och måluppfyllelse är dock liksom tidigare år inte helt tydlig, och det framgår inte om det är de statliga insatserna eller andra förändringar i omvärlden som haft störst betydelse för resultaten. För att ytterligare förbättra resultatredovisningen behöver regeringen fortsätta sitt arbete med resultatindikatorer så att de t.ex. är hållbara över tid. När det gäller delmålet om att det finansiella systemet ska bidra till en hållbar utveckling, anser utskottet att det i längden inte är tillfredsställande att enbart redovisa insatser utan någon resultatbedömning.

Utskottet är fortfarande inte främmande för en samlad och fördjupad redovisning av resultaten för den statliga förvaltningspolitiken, t.ex. i form av en särskild resultatskrivelse.

Utgiftsområde 2 innehåller flera olika områden, men riksdagen har fattat beslut om mål för två av dem: finansmarknadsområdet och området för den statliga förvaltningspolitiken. Det är regeringens resultatredovisning för dessa två områden som omfattats av utskottets uppföljning i detta avsnitt.

Propositionen

Finansmarknadsområdet

Området omfattar åtgärder för ett stabilt finansiellt system och en effektiv statlig finansförvaltning. Myndigheterna inom området är Finansinspektionen och Riksgäldskontoret.

Målen

Riksdagen har beslutat om följande mål (prop. 2015/16:1 utg.omr. 2, bet. 2015/16:FiU2, rskr. 2015/16:118):

- Det finansiella systemet ska vara stabilt och präglas av högt förtroende med väl fungerande marknader som tillgodoser hushållens och företagens behov av finansiella tjänster samtidigt som det finns ett högt skydd för konsumenter.
- Det finansiella systemet ska bidra till en hållbar utveckling.
- Statens finansförvaltning ska bedrivas effektivt.

Statliga medel för att nå målen

Regeringen och myndigheterna disponerar flera olika medel för att nå målen, bl.a. i form av reglering och tillsyn. Vissa medel ska förhindra framtida finansiella kriser, medan andra har till uppgift att stärka krishanteringsförmågan om en kris ändå skulle uppstå. Regeringen lyfter fram det nära samarbete som krävs mellan myndigheterna och uppgiften som det finansiella stabilitetsrådet har i det sammanhanget.

De medel som nämns för att nå målet att statens finansförvaltning ska bedrivas effektivt utgörs främst av de regelverk, avtal och kontostrukturer som utgör statens betalningsmodell samt de regelverk som gäller för statens garanti- och utlåningsverksamhet.

Omvärldsfaktorer som påverkar måluppfyllelsen

Regeringen konstaterar att omvärldsfaktorer påverkar måluppfyllelsen och pekar på att både utvecklingen på de globala finansmarknaderna och den realekonomiska utvecklingen såväl globalt som inom landet har stor betydelse för stabiliteten och förtroendet för det finansiella systemet.

Förutsättningar för resultatutvärderingen

Regeringen redogör för de målkonflikter som finns mellan delmålen finansiell stabilitet, förtroende, fungerande marknader och konsumentskydd, och konstaterar att komplexiteten i det övergripande målet gör att det inte finns något enskilt mått som beskriver den sammantagna måluppfyllelsen. För att bedöma måluppfyllelsen för det finansiella systemet använder regeringen flera olika resultatindikatorer. En del av dem är direkt knutna till något av delmålen, medan andra kopplas till flera mål. Regeringen klassificerar därför inte flertalet av indikatorerna i förhållande till respektive delmål.

Resultatindikatorer

Regeringen har använt följande resultatindikatorer för att bedöma måluppfyllelsen för det finansiella systemet:

- svenska bankers marknadsfinansiering
- storbankernas genomsnittliga likviditetstäckningsgrad
- storbankernas kapitaltäckning
- försäkringsföretagens solvenskvot

- hushållens skuldsättning, amorteringsvilja efter belåningsgrad och räntekostnader efter skatt
- finansiellt stressindex
- okonsoliderad statsskuld
- företagens kapitalförsörjning
- antal ärenden hos Konsumenternas Bank- och finansbyrå och Konsumenternas Försäkringsbyrå
- kundnöjdhet inom olika delar av finansmarknaden
- bankernas bruttomarginal på nya tremånaderslån
- storbankernas genomsnittliga avkastning på eget kapital
- volymviktade belåningsgrader och andelen hushåll med högre belåning än 85 procent
- antal e-fakturor och privata internetbetalningar
- finansiell folkbildning
- Finansinspektionens varningslista.

När det gäller hållbarhetsområdet redovisar regeringen inga indikatorer. Regeringen anger att det beror på att målet är nytt för 2016 och redovisar i stället några initiativ inom området.

För den statliga finansförvaltningen används följande tre resultatindikatorer:

- styckkostnad per statlig betalning
- myndigheternas betyg för kvalitet och service
- risken för stora förluster inom Riksgäldskontorets garanti- och utlåningsverksamhet.

Regeringens analys och slutsatser

Utifrån de resultatindikatorer som använts för att bedöma resultaten inom området, konstaterar regeringen att resultatutvecklingen när det gäller det finansiella systemets stabilitet går i olika riktning.

Regeringen anger att de främsta sårbarheterna är att banksystemet är stort och tätt sammanlänkat, att storbankerna har en hög marknadsfinansiering och att de har en begränsad möjlighet att absorbera förluster. Vidare menar regeringen att hushållens höga skuldsättning är en risk såväl för enskilda hushåll som för den realekonomiska utvecklingen och på sikt även för den finansiella stabiliteten. Andelen hushåll som har kort räntebindningstid ökar, vilket enligt regeringen leder till att enskilda hushåll och samhällsekonomin påverkas kraftigare vid en ränteuppgång.

Regeringen bedömer att Finansinspektionens allmänna råd om bolånetak på 85 procent i oktober 2010 och diskussionerna om amorteringskrav under 2015 har bidragit till att andelen av den totala bolånestocken som utgörs av lån med belåningsgrad över 85 procent har minskat från 10 procent 2010 till 2 procent 2015.

Regeringen bedömer att de krav som införts för svenska banker om likviditetsreserver och kapitalreserver har bidragit till måluppfyllelsen för delmålet om finansiell stabilitet genom att stärka motståndskraften mot marknadsoro, kreditförluster och lägre intjäning.

Även om det är svårt att påvisa att de nya reglerna om ränteskillnadsersättning och ökad transparens kring räntesättningen av bolån har haft effekt på konkurrensen, är det enligt regeringen rimligt att anta att så är fallet.

Regeringen konstaterar att konkurrensen på den svenska bankmarknaden inte är tillräcklig, vilket indikeras av att bankerna redovisar stigande bruttomarginaler på bolån och att storbankerna redovisar högre avkastning på eget kapital.

Den svenska statsskulden är låg ur ett historiskt och internationellt perspektiv, vilket enligt regeringen tillsammans med nya krishanteringsregler bidrar till måluppfyllelse för delmålet om förtroende.

Regeringen konstaterar att Finansinspektionens tillsynsverksamhet bidrar till att de finansiella aktörerna följer gällande regler. För att stärka förutsättningarna för myndigheten att bidra till ett väl fungerande finansiellt system har myndighetens resurser ökat med drygt 200 miljoner kronor under åren 2012–2016. Under 2015 användes 58 procent eller 325 miljoner kronor av myndighetens totala resurser till tillsyn, vilket är en högre andel än året innan. Regeringen konstaterar att Finansinspektionen lever upp till sin strategi om en heltäckande tillsyn när det gäller de största och för stabiliteten och konsumentskyddet mest betydande företagen, men inte när det gäller vissa mindre aktörer som betalföretag, försäkringsförmedlare och konsumentkreditinstitut. Regeringen konstaterar att det beror på medvetna prioriteringar av myndigheten. För att bidra till ett starkt konsumentskydd bedriver Finansinspektionen även insatser för finansiell folkbildning. Enligt regeringens bedömning har både tillsyns- och utbildningsverksamheten bidragit till måluppfyllelsen.

Vidare ser regeringen den ökade användningen av elektroniska betalningar som ett bevis på att både kunder och handel har ett högt förtroende och ser stor nytta med betaltjänsterna.

Resultatutvärderingen för den statliga finansförvaltningen är enligt regeringens bedömning genomgående positiv. Regelverk, avtal och kontostrukturer är utformade på ett sätt som främjar hög effektivitet. Myndigheternas enkätsvar om Riksgäldskontorets kvalitet och service inom betalningsverksamheten pekar på fortsatt höga resultat. Genomsnittskostnaden för en statlig betalning har minskat från 83 till 55 öre mellan 2010 och 2015, vilket styrker att kostnadseffektiviteten i den statliga betalningsmodellen har förbättrats ytterligare de senaste åren. De regler i budgetlagen som sedan 2011 gäller för både statliga garantier och statlig utlåning med kreditrisk bedömer regeringen vara utformade på ett sätt som främjar hög effektivitet.

Slutligen, när det gäller målet om att det finansiella systemet ska bidra till en hållbar utveckling konstaterar regeringen att insatserna för att nå målet är under utveckling och att man har en målsättning att utveckla indikatorer som löpande kan redovisas och att belysa risker när det gäller hållbarhet på

finansmarknaden. Regeringen redovisar två uppdrag som Finansinspektionen har redovisat under 2015. Det ena handlar om bankernas interna regler om kreditgivning till företag utifrån ett miljö- och hållbarhetsperspektiv och det andra om klimatförändringarnas effekter på finansiell stabilitet.

Statlig förvaltningspolitik

Statlig förvaltningspolitik omfattar styrning, ledning, organisation och utveckling av de statliga myndigheterna samt vissa övergripande frågor om relationen mellan stat och kommun, inklusive regional ansvarsfördelning. Området omfattar myndigheterna Ekonomistyrningsverket (ESV), Kammarkollegiet, Statens servicecenter och Statskontoret.

Målet

Riksdagen har beslutat om följande mål för den statliga förvaltningspolitiken (prop. 2009/10:175, bet. 2009/10:FiU38, rskr. 2009/10:315):

- En innovativ och samverkande statsförvaltning som är rättssäker och effektiv, har väl utvecklad kvalitet, service och tillgänglighet och som därigenom bidrar till Sveriges utveckling och ett effektivt EU-arbete.

Resultatindikatorer

De indikatorer som används för att redovisa resultatet i förhållande till målet är:

- Världsbankens indikator för offentlig sektors måluppfyllelse
- organisationen Transparency Internationals rankning av världens länder utifrån korruption i offentlig sektor
- OECD:s undersökning om allmänhetens förtroende för den nationella regeringen.

I resultatbedömningen vägs också undersökningar från t.ex. OECD in, liksom resultatet för de myndigheter som hör till området.

Regeringens analys och slutsatser

Enligt Världsbankens mätningar som gjorts sedan 2006 har den svenska offentliga sektorn under hela mätperioden tillhört en av de mest effektiva, samtidigt som en viss nedgång noterades 2014. När det gäller Transparency Internationals indikator 2015 rankas svensk offentlig sektor som världens tredje minst korrupta. Sverige har legat bra till i alla mätningar sedan mätningarna startade 1995. Enligt OECD:s Government at a Glance ligger Sverige klart över OECD-snittet när det gäller allmänhetens förtroende för den nationella regeringen.

Regeringen konstaterar att den statliga förvaltningen i huvudsak fungerar bra och effektivitetsmässigt står sig väl i ett internationellt perspektiv.

Förtroendet för förvaltningen håller en jämn, hög nivå och graden av korruption är låg. Regeringen anser att myndigheterna inom området överlag är väl fungerande och ser positivt på det användarorienterade arbetssätt som flera myndigheter tillämpar. Genom analyser och operativ verksamhet bidrar områdets myndigheter till att utveckla en väl balanserad styrning och till att den statliga förvaltningen även fortsättningsvis uppfyller de mål som beslutats av riksdagen.

Även om den offentliga förvaltningen håller en fortsatt hög nivå konstaterar regeringen att Sverige fallit något i Världsbankens mätningar. Det finns också indikationer på att svensk förvaltning inte använder digitaliseringens möjligheter för att effektivisera verksamheter fullt ut. Regeringen anser också att det finns ett behov av att minska detaljstyrningen till förmån för en mer strategisk styrning som kännetecknas av tillit och förtroende och nämner den tillitsreform man initierat. Samtidigt menar man att detta inte utesluter tydligare styrning när så är befogat; t.ex. kräver digitaliseringen allt oftare gemensamma lösningar och investeringar.

Utskottets tidigare behandling

Finansmarknadsområdet

Hösten 2014 granskade utskottet den begärda resultatskrivelsen om det finansiella systemet (skr. 2013/14:210, bet. 2014/15:FiU8). Utskottet framhöll då att det är centralt att det i regeringens resultatredovisning finns en tydlig koppling mellan det mål som riksdagen beslutat för området, insatser, uppnådda resultat och regeringens anslagsförslag. Utskottet konstaterade att det i skrivelsen inte var tydligt vilka medel som enligt regeringen lett fram till de redovisade resultaten.

När utskottet förra året granskade regeringens resultatredovisning på finansmarknadsområdet konstaterade utskottet att regeringen utvecklat redovisningen inom området jämfört med tidigare (bet. 2015/16:FiU2 s. 13). Utskottet tyckte bl.a. att det var bra att regeringen koncentrerat redovisningen till ett färre antal sidor med fokus på diagram och tabeller för att illustrera utvecklingen över en längre tid. Att regeringen dragit ned på myndighetsredovisningar till förmån för bedömningar av resultatet på mål eller delmålsnivå såg utskottet positivt på. Samtidigt ansåg dock utskottet att kopplingen mellan statliga medel, resultat och måloppfyllelse fortfarande inte var tydlig. Till exempel framgick det inte av resultatredovisningen om det var regleringar, tillsyn eller statliga medel som påverkat de indikatorer som används för att mäta måloppfyllelsen eller om det varit andra förändringar i omvärlden som haft störst betydelse för resultaten. För att skapa en tydligare uppföljning och analys av måloppfyllelsen som grund för politiska prioriteringar och budgetförslag ansåg utskottet att regeringen måste fortsätta att utveckla kopplingen mellan resultatredovisningen och de politiska prioriteringarna inom finansmarknadsområdet.

Förra året beslutade riksdagen att lägga till ett nytt mål om att det finansiella systemet ska bidra till en hållbar utveckling (prop. 2015/16:1 utg.omr. 2, bet. 2015/16:FiU2, rskr. 2015/16:118). Utskottet noterade att frågan om hur det nya målet skulle följas upp inte hade tagits upp av regeringen och utgick därför från att regeringen skulle återkomma med riktlinjer för detta.

Den statliga förvaltningspolitiken

Utskottet hänvisade till sina tidigare uttalanden om att målet för den statliga förvaltningspolitiken inte enbart eller ens huvudsakligen kan nås genom åtgärder inom utgiftsområde 2 eftersom förvaltningspolitiken rör många delar av den statliga förvaltningen. Därför uttryckte utskottet viss förståelse för att redovisningen av resultaten är knapphändig och i viss mån koncentrerad till resultaten inom myndigheterna. Utskottet övervägde om det kunde finnas anledning att arbeta fram en samlad och fördjupad redovisning av resultaten inom området, t.ex. i form av en resultatskrivelse (bet. 2015/16:FiU2 s. 14). Något tillkännagivande till regeringen om detta blev dock inte aktuellt.

Kompletterande information

Riksbankens rapport Finansiell stabilitet (2016:2)

Den 23 november 2016 publicerade Riksbanken sin rapport om finansiell stabilitet. Rapporten publiceras två gånger om året och i den ger Riksbankens direktion en samlad bedömning av sårbarheter och risker som kan hota det finansiella systemets stabilitet och systemets motståndskraft mot dessa faktorer.

I rapporten konstateras att storbankerna i Sverige har god lönsamhet, låga kreditförluster och är kostnadseffektiva, men att det samtidigt finns ett antal strukturella sårbarheter i det finansiella systemet som gör det finansiella systemet och svensk ekonomi känsligt för störningar. Det handlar om att banksystemet är stort, koncentrerat, sammanlänkat, utsatt för likviditetsrisker och alltmer exponerat mot bostadsmarknaden.

De likviditetsrisker som bankerna är exponerade mot är av strukturell och kortfristig karaktär. Löptidsobalanser som uppkommer av att banker lånar upp pengar på kort löptid för att sedan låna ut på längre löptid utgör en strukturell likviditetsrisk, medan bankernas kortfristiga likviditetsrisker handlar om att bankerna kan få problem med att betala tillbaka de skulder som förfaller med kort tidsfrist.

Mot bakgrund av att de svenska storbankerna är exponerade mot kortfristiga likviditetsrisker även i andra valutor än de som anges av de krav på likviditetsreserver som gäller och att bankerna är nära sammanlänkade och har liknande exponeringar, innebär det att likviditetsproblem i en bank snabbt kan sprida sig till andra banker. Riksbanken anser därför att Finansinspektionen bör ställa krav på likviditetstäckningsgrad (LCR) i alla

väsentliga valutor och att de svenska storbankerna offentligt bör redovisa dessa LCR. När det gäller de strukturella likviditetsriskerna anser Riksbanken att det är positivt att de svenska storbankerna sammantaget har en nettofinansieringskvot (NSFR) över 100 procent, men att det inte är tillräckligt.

Riksbanken anser vidare att det behövs mer kapital i de svenska storbankerna och föreslår att ett bruttosoliditetskrav snarast bör införas som ett komplement till de riskvägda kapitalkrav som redan finns. Att införa ett sådant krav stöds enligt Riksbanken av Internationella valutafonden (IMF).

Slutligen pekar Riksbanken i rapporten på de fortsatt stigande bostadspriserna och skuldsättningen i hushållssektorn. Kreditillväxten till hushållen är fortsatt hög och deras skulder ökar snabbare än deras inkomster och allt fler hushåll väljer rörlig ränta, vilket gör hushållen sårbara.

Utskottets bedömning

Finansmarknadsområdet

Regeringens resultatredovisning ska ge underlag för riksdagens ställningstagande till budgetförslaget. Det innebär att riksdagen med grund i resultatredovisningen ska kunna bilda sig en uppfattning om huruvida de statliga resurserna fördelats enligt de politiska prioriteringarna och huruvida de statliga insatserna har lett till avsedda resultat. I budgetpropositionen för 2017 har regeringen behållit strukturen från förra året där omfattande och detaljerade myndighetsredovisningar drogs ned till förmån för regeringens analys och bedömningar av resultaten. Detta ser utskottet positivt på, eftersom regeringens bedömningar av de statliga insatserna spelar en central roll vid beredningen av budgetförslaget. Regeringens redovisning har också förbättrats genom att analysavsnittet och det framåtblickande avsnittet om politikens inriktning renodlats. Det är en struktur som ger förutsättningar för en allsidig bedömning av budgetförslaget.

Kopplingen mellan statliga medel, resultat och måluppfyllelse är dock liksom tidigare år inte helt tydlig. Det framgår t.ex. inte om det är statliga insatser (regleringar, tillsyn eller statliga medel) eller andra förändringar i omvärlden som haft störst betydelse för resultaten. Regeringen gör framför allt bedömningar av hur enskilda lagstiftningsåtgärder under åren påverkat resultat och måluppfyllelse. Däremot görs ingen grundligare analys av hur de medel som riksdagen ställt till regeringens förfogande påverkat resultat och måluppfyllelse, vilket utskottet kunnat önska sig mot bakgrund av bl.a. resurstillskott på drygt 200 miljoner kronor till Finansinspektionen mellan 2012 och 2016 och att regeringen i propositionen föreslår ytterligare tillskott till myndighetens anslag.

Utskottet ser alltså positivt på att regeringen förbättrat strukturen i resultatredovisningen. Analys, slutsatser och regeringens bedömningar är i fokus, och myndighetsredovisningar har begränsats. Strukturen är också tydlig

på så sätt att analys och slutsatser utgår från indikatorerna. Samtidigt vill utskottet betona vikten av väl motiverade indikatorer och deras hållbarhet över tid. När regeringen väljer att redovisa olika kombinationer av indikatorer olika år, skapar det osäkerhet om på vilka grunder indikatorerna valts och en farhåga om att de inte är representativa för att beskriva resultaten i förhållande till de beslutade målen. För att ytterligare förbättra resultatredovisningen behöver regeringen fortsätta sitt arbete med resultatindikatorer. Väl motiverade indikatorer som är hållbara över tid är viktiga utgångspunkter i det arbetet.

Utskottet noterar slutligen att Finansinspektionen under 2016 haft ett uppdrag att överväga vilka metoder som kan behövas för att följa, mäta och utvärdera insatser inom området för att nå målet om att det finansiella systemet ska bidra till en hållbar utveckling. Utskottet utgick i förra årets betänkande (2016/17:FiU2 s. 10) från att regeringen skulle återkomma med riktlinjer för hur det då nya målet skulle följas upp. Utskottet står fast vid detta ställningstagande och anser att det i längden inte är tillfredsställande att enbart redovisa insatser på området utan resultatbedömning.

Den statliga förvaltningspolitiken

Regeringen har inte i propositionen kommenterat det som fördes fram i förra årets betänkande om att det kan finnas anledning att arbeta fram en samlad och fördjupad redovisning av resultaten inom området i förhållande till riksdagens beslutade mål, t.ex. i form av en resultatskrivelse (2015/16:FiU2 s. 14). Utskottet är fortfarande inte främmande för en sådan samlad och fördjupad redovisning och betonar återigen att den statliga förvaltningspolitiken är ett mycket viktigt område inom den statliga verksamheten och inom samhällsekonomin.

Anslag inom utgiftsområde 2

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar anslagen för 2017 inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning i enlighet med regeringens och Riksrevisionens förslag. Riksdagen lämnar de bemyndiganden som regeringen och Riksrevisionen begärt, godkänner regeringens förslag till investeringsplaner för Statens fastighetsverk och Fortifikationsverket. I enlighet med regeringens förslag lämnar riksdagen bemyndigande om att ställa ut statliga garantier för grundkapitalet i Nordiska investeringsbanken och godkänner ändringar av bankens stadgar.

Med anledning av Riksrevisionens resultatredovisning påminner utskottet om att resultaten behandlats i betänkandet över Riksrevisionens årsredovisning 2015, och att utskottet vidhåller sin uppfattning.

Riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden.

Jämför särskilda yttrandena 1 (M), 2 (SD), 3 (C), 4 (L) och 5 (KD).

I detta avsnitt behandlar utskottet regeringens förslag till anslag inom utgiftsområde 2, bemyndiganden om ekonomiska åtaganden och investeringsplaner för Statens fastighetsverk och Fortifikationsverket. I förslagen om bemyndiganden om ekonomiska åtaganden ingår förslag om s.k. beställningsbemyndiganden men också förslag om krediter i Riksgäldskontoret. Regeringen har också lämnat förslag om kredit- och garantiramar för stabilitetsfonden och resolutionsreserven samt förslag om kapitaljustering i Nordiska investeringsbanken som också behandlas som en del av budgetförslaget.

I avsnittet behandlas också Riksrevisionens förslag till anslag och bemyndigande om att ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar.

Nedan följer en redovisning av förslagen enligt den indelning i områden som regeringen använt i propositionen, dvs. finansmarknadsområdet, statlig förvaltningspolitik, statliga arbetsgivarfrågor, offentlig upphandling, statistik, prognos- och uppföljningsverksamhet, fastighetsförvaltning, god redovisningssed för företag och organisationer, vissa medlems- och garantiavgifter, kapitaljustering i Nordiska investeringsbanken och slutligen Riksrevisionen (anslag och låneram). Vart och ett av områdena inleds med en sammanfattning av det regeringen redovisar som politikens inriktning. Därefter följer beskrivningar av budgetförslaget.

Propositionen

Finansmarknadsområdet

Området omfattar åtgärder för ett stabilt finansiellt system och en effektiv statlig finansförvaltning. Finansinspektionen och Riksgäldskontoret är de myndigheter som hör till området. Båda myndigheterna finansieras i huvudsak med anslag, men får också disponera vissa avgiftsintäkter för delar av sin verksamhet.

De anslag och bemyndiganden om ekonomiska åtaganden som regeringen redovisar under denna rubrik är

- anslaget 1:11 Finansinspektionen
- anslaget 1:3 Finansinspektionens avgifter till EU:s tillsynsmyndigheter
- anslaget 1:12 Riksgäldskontoret
- anslaget 1:16 Finansmarknadsforskning
- beställningsbemyndigande för anslaget 1:16 Finansmarknadsforskning
- kredit- och garantiramar till stabilitetsfonden och resolutionsreserven.

Politikens inriktning

För att ytterligare stärka förutsättningarna för Finansinspektionen att bidra till ett väl fungerande finansiellt system föreslår regeringen att myndighetens anslag ökas. Även Riksgäldskontorets anslag föreslås ökas, vilket är en konsekvens av att förutsättningarna för myndighetens finansiering ändrats i samband med genomförandet av reglerna för krishantering.

Förutom dessa förslag till anslagsökningar redogör regeringen under politikens inriktning för initiativ som regeringen tagit eller avser att ta för att nå målet för det finansiella systemet (prop. 2016/17:1 utg.omr. 2 s. 42–44). Nedan följer en redovisning i punktform av dessa initiativ.

- Makrotillsynsåtgärderna utvecklas för att bl.a. dämpa ökningstakten i hushållens skuldsättning, och Finansinspektionens mandat att införa åtgärder för att bl.a. minska riskerna med hushållens skuldsättning tydliggörs.
- Reglerna för krishantering utvecklas genom att regeringen deltar i det fortsatta arbetet på EU-nivå med vilka krav som ska ställas på finansiella företag, dels vad avser minimikraven på företagens kapitalbas och nedskrivningsbara skulder (MREL), dels med att genomföra den internationella standarden för systemviktiga banker vad gäller nedskrivningsbara skulder (TLAC).
- Regeringen arbetar för att stärka konsumentskyddet på marknaden för finansiell rådgivning så att den ska vara likvärdig oavsett om rådgivningen avser sparande i värdepapper eller i försäkring samtidigt som reglerna ska vara proportionerliga.
- Regeringen arbetar med flera lagstiftningsprojekt bl.a. för att införa EU-direktivet om marknader för finansiella instrument (MiFID II) med

tillhörande förordning (MiFIR) och försäkringsdistributionsdirektivet (IDD).

- Regeringen avser att under hösten föreslå ytterligare lagstiftning för att insiderhandel m.m. ska bekämpas effektivt. En ny lagstiftning bör kunna träda i kraft den 1 februari 2017.
- Ett arbete med att genomföra EU:s fjärde penningtvättsdirektiv pågår.
- Utredningsförslag om förbättrad flytträtt vid pensionssparande bereds inom Regeringskansliet.
- Regeringen ser över möjligheterna för sparbanker att ta in kapital och förstärka sin finansiella styrka.
- Regeringen överväger formerna för hur adekvat information ska kunna tillhandahållas om hur väl det finansiella systemet förmår tillgodose företagens tillgång till finansiella tjänster.
- Regeringen har lämnat förslag om ny organisering av det statliga riskkapitalet.
- Regeringen har prioriterat insatser för att hitta en lösning som innebär att asylsökande som har undantagits från kravet på arbetstillstånd ska kunna öppna ett bankkonto. En överenskommelse mellan Finansinspektionen, Migrationsverket, Svenska Bankföreningen och representanter för bankerna började tillämpas den 15 juli 2016.
- En parlamentarisk utredning av det penningpolitiska ramverket och riksbankslagen kommer att tillsättas.
- Regeringen avser att lämna förslag om bl.a. frågan om hur Riksbankens balansräkning, eget kapital och vinstdisposition bör regleras i riksbankslagen.

Avslutningsvis redovisar regeringen också ett antal initiativ som prioriterats för att bidra till målet om en hållbar utveckling, t.ex. hållbara fonder, ökad jämförbarhet i redovisningen av koldioxidutsläpp och förbättrade förutsättningar för gröna investeringar i samhället. Regeringen har också gett Finansinspektionen i uppdrag att inom sitt ansvarsområde kartlägga och analysera vilka möjligheter myndigheten har att bidra till målet om en hållbar utveckling. Initiativet utgör ett led i arbetet med att fylla kunskapsluckor och underlätta uppföljning.

Anslaget 1:11 Finansinspektionen

För att stärka förutsättningarna för Finansinspektionen att bidra till ett väl fungerande finansiellt system har myndighetens resurser ökat med drygt 200 miljoner kronor 2012–2016. I budgetpropositionen för 2017 föreslås att ytterligare 15 miljoner kronor tillförs anslaget fr.o.m. 2017. Enligt regeringen motiveras detta både av att myndigheten får fler uppgifter till följd av ny lagstiftning och av ett behov att stärka existerande verksamhet, främst tillsynen. Regeringen anger att man avser att avsätta 7 miljoner kronor av anslaget för satsningar inom den finansiella folkbildningen.

För 2017 föreslår regeringen ett anslag till Finansinspektionen på 512,2 miljoner kronor.

Anslaget 1:3 Finansinspektionens avgifter till EU:s tillsynsmyndigheter

Anslaget får användas för utgifter för Finansinspektionens avgifter till EU:s tillsynsmyndigheter Europeiska bankmyndigheten, Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten.

Avgifterna som Finansinspektionen ska betala till EU-myndigheterna ökar enligt en fastställd plan, varför regeringen för 2017 sammantaget föreslår ett anslag på 14,4 miljoner kronor.

Anslaget 1:12 Riksgäldskontoret

Sedan den 1 februari 2016 har Riksgäldskontoret i uppdrag att vara resolutionsmyndighet enligt krishanteringsdirektivet. Finansieringsförutsättningarna har ändrats så att stabilitetsfonden inte kan användas till administrationskostnader för resolutionsuppgifter. Dessa ska i stället finansieras via anslag. Därför föreslår regeringen att Riksgäldskontorets anslag tillförs 5 miljoner kronor fr.o.m. 2017.

För 2017 föreslår regeringen ett anslag till Riksgäldskontoret på 315,7 miljoner kronor.

Anslaget 1:16 Finansmarknadsforskning

Verket för innovationssystem (Vinnova) har i uppdrag att utforma ett forskningsprogram för finansmarknadsforskning med syfte att stärka den svenska finansmarknadsforskningens internationella konkurrenskraft och öka dess relevans för både privata och offentliga aktörer inom den finansiella sektorn. Finansmarknadsforskningsprogrammet består i huvudsak av två insatsformer: långsiktig finansiering av tre forskningscentrum och utlysningar av projektmedel inom olika områden. Programmet ska samfinansieras och medlen kommer till 48 procent från privat sektor, 15 procent från övriga offentliga aktörer och 37 procent från Vinnova.

Anslaget får användas för utgifter för finansmarknadsforskning, och högst 2 procent av anslaget får användas för programanknutna förvaltningsutgifter. För 2017 föreslår regeringen ett anslag för finansmarknadsforskning på 29,9 miljoner kronor.

Beställningsbemyndigande för anslaget 1:16 Finansmarknadsforskning

För att det ska finnas en möjlighet att ingå fleråriga ekonomiska åtaganden om finansiering av olika forskningssatsningar begär regeringen att det till anslaget 1:16 Finansmarknadsforskning knyts ett s.k. beställningsbemyndigande.

Förslaget är att regeringen bör bemyndigas att under 2017 för anslaget 1:16 Finansmarknadsforskning ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 76 miljoner kronor 2018–2022.

Kredit- och garantiramar till stabilitetsfonden och resolutionsreserven

När krishanteringsdirektivet genomfördes i svensk rätt i februari 2016 ändrades reglerna för stabilitetsfonden, och en ny fond för finansiering av krishanteringsåtgärder, resolutionsreserven, inrättades. Båda fonderna finansieras genom avgifter från banksystemet. I samband med detta beslutades också att riksdagen årligen ska fastställa krediter och garantiramar för både stabilitetsfonden och resolutionsreserven. För 2016 beslutades sådana ramar i samband med vårändringsbudgeten för 2016 (prop. 2015/16:99, bet. 2015/16:FiU21, rskr. 2015/16:310).

När det gäller stabilitetsfonden anger regeringen att den kan komma att användas för att finansiera förebyggande åtgärder enligt lagen (2015:107) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut. Sådana åtgärder kan vara generella kapitaltillskottsprogram där medel kan behöva tas i anspråk från fonden. Fonden består i dagsläget av ca 40 miljarder kronor, och regeringen bedömer att det utgör en betydande resurs för att vidta eventuella krisinsatser.

Regeringen begär ett bemyndigande om att för 2017 besluta om en kreditram på högst 50 miljarder kronor för stabilitetsfonden, vilket är detsamma som gäller för 2016. Regeringens beräkningar av behovet av kreditram grundar sig dels i en analys av vad som skulle krävas för att stärka de tio största bankernas kapitalbas med 2–4 procentenheter, dels i ett konstaterande att det program som inrättades vid krisen 2008 hade ett fastställt belopp på högst 50 miljarder kronor.

Garantiramen för stabilitetsfonden bör enligt regeringen bestämmas utifrån att det i första hand kan komma att bli aktuellt med generella stödåtgärder i form av garantiprogram till samtliga banker. Den garantiram som fanns i garantiförordningen från 2008 baserade sig på de svenska bankernas upplåning under viss period. Ramen var då satt till 750 miljarder kronor även om utnyttjandet aldrig var över 400 miljarder kronor. Mot bakgrund av att bankernas upplåning till viss del ökat, föreslår regeringen ändå att garantiramen för 2017 ska uppgå till 750 miljarder kronor, vilket är detsamma som gäller för 2016.

I krishanteringsdirektivet regleras de åtgärder för vilka resolutionsmyndigheten får använda medel i resolutionsreserven (artikel 101.1). När det gäller resolutionsreservens kreditram bör ett utnyttjande av den främst bli aktuellt i frågan om förlusttäcknings- och återkapitaliseringsåtgärder efter det att 8 procent av företagets totala tillgångar eller 20 procent av företagets riskvägda tillgångar skrivits ned. Därutöver anger regeringen att kreditramen kan komma att användas till att betala ut kompensation till företagets ägare

och borgenärer i de fall dessa fått ett sämre ekonomiskt utfall vid resolution än vid konkurs eller likvidation.

Regeringen begär en kreditram för resolutionsreserven 2017 på 100 miljarder kronor och motiverar detta med att den bör ha åtminstone samma förmåga till förlusttäcknings- och återkapitaliseringsåtgärder som kreditramen till stabilitetsfonden och innehålla utrymme för eventuella kompensationsfall. Att regeringen begär en så pass hög kreditram beror på att man bedömer att plötsliga ändringar i ramen under en kris kan ge en negativ signaleffekt och därmed förvärra situationen. Förslaget för 2017 om en kreditram på 100 miljarder kronor innebär att ramen är densamma som gäller för 2016.

Garantiramen för resolutionsreserven kan användas för att banker i resolution initialt kan behöva stöd för sin finansiering (likviditet). Garantier kan ges till banken själv eller till Riksbanken. Regeringen konstaterar att det givetvis är mycket svårt att uppskatta likviditetsbehov i en krissituation, men att Riksgäldskontorets bedömning är att likviditetsstöd till ett antal av Sveriges storbanker skulle behöva uppgå till minst 100 miljarder kronor. Regeringen konstaterar att det även här kan finnas en negativ signaleffekt i att under ett krisförlopp behöva justera garantiramen. Mot den bakgrunden begär regeringen en garantiram för resolutionsreserven på 200 miljarder kronor, vilket är detsamma som gäller för 2016.

Statlig förvaltningspolitik

Den statliga förvaltningspolitiken omfattar styrning, ledning, organisation och utveckling av de statliga myndigheterna samt vissa övergripande frågor om relationen mellan stat och kommun, inklusive regional ansvarsfördelning. Området omfattar myndigheterna Statskontoret, Kammarkollegiet, Ekonomistyrningsverket (ESV) och Statens servicecenter. Statskontorets verksamhet finansieras helt med anslag och ESV:s i huvudsak med anslag. Kammarkollegiets verksamhet finansieras till större delen av avgifter från uppdragsverksamheten och Statens servicecenter med avgiftsintäkter från de myndigheter som är anslutna till myndigheten.

De anslag och bemyndiganden om ekonomiska åtaganden som regeringen redovisar under denna rubrik är:

- anslaget 1:1 Statskontoret
- anslaget 1:2 Kammarkollegiet
- anslaget 1:8 Ekonomistyrningsverket
- anslaget 1:18 Statens servicecenter
- Kammarkollegiets behov av likviditet i samband med inrättande av nya myndigheter
- Kammarkollegiets behov av likviditet i det statliga försäkringssystemet.

Politikens inriktning

Regeringen redovisar politikens inriktning under de tre rubrikerna som är kopplade till riksdagens mål för den statliga förvaltningspolitiken:

- innovativ och samverkande förvaltning
- rättssäkerhet och effektivitet
- kvalitet, service och tillgänglighet.

Under rubriken om en innovativ och samverkande förvaltning lyfter regeringen fram att regeringen prioriterar arbetet med att genomföra Agenda 2030 bl.a. genom den delegation man tillsatt (dir. 2016:18) och att man avser att fortsätta arbetet med att statliga myndigheter i högre grad ska arbeta med öppna data, bl.a. genom att använda portalen öppnadata.se.

När det gäller rättssäkerhet och effektivitet framhåller regeringen den tillitsreform man inlett som syftar till att utveckla och effektivisera den offentliga förvaltningen med tillit och minskad detaljstyrning som grund. Tillit och förtroende i balans med uppföljning och kontroll möjliggör enligt regeringen ett stort delegerat ansvar till statliga myndighetsledningar som på det sättet ges goda förutsättningar att leda och styra sina verksamheter. Regeringen avser att se över vilka ytterligare åtgärder som kan vidtas för att medarbetarnas erfarenheter och kompetens ska tas till vara i de statliga myndigheterna. Regeringen har vidare tillsatt en tillitsdelegation som ska arbeta för ökad tillit i styrningen av den offentliga sektorn (dir. 2016:51). För att ge mer tid till myndigheternas kärnverksamhet avser regeringen att påskynda arbetet med att effektivisera statens administrativa stödverksamhet. Utgångspunkten är att stegvis under 2017–2021 utvidga förordningsregleringen av Statens servicecenters lönerelaterade tjänster med lämpliga myndigheter under regeringen. Avslutningsvis nämner regeringen att man vill fortsätta effektiviseringsarbetet när det gäller lokalförskörning och minska lokalkostnadernas andel av de totala kostnaderna för statens verksamhet.

Under rubriken kvalitet, service och tillgänglighet lyfter regeringen fram att man under 2017 har för avsikt att fortsätta verka för att öka spridningen av statliga myndigheter över landet och att utgångspunkten är att nya myndigheter i första hand bör lokaliseras utanför Stockholms län. Regeringen avser också att fortsätta arbetet med att omlokalisera myndigheter och inrätta en stödfunktion hos Kammarkollegiet för myndigheter som är föremål för omlokalisering. Regeringen följer med stort intresse det uppdrag man gett till Statens servicecenter att analysera och föreslå vilka funktioner inom de statliga myndigheterna som kan vara lämpliga att bedriva samordnat i staten och utanför storstäderna. Regeringen anser att det är viktigt att digitaliseringens möjligheter används som ett verktyg för att utveckla den lokala servicen. Regeringen är positiv till att myndigheter inrättar gemensamma servicekontor när så är lämpligt och avser att återkomma med hur den utvecklingen kan främjas ytterligare, i synnerhet för att öka samverkan mellan statliga myndigheter på lokal nivå och kommuner.

Anslaget 1:1 Statskontoret

Efter tidsbegränsade satsningar på värdegrundsfrågor under 2010–2016 fortsätter arbetet med en god förvaltningskultur i staten fr.o.m. 2017. Statskontoret får i uppgift att främja och samordna arbetet för en god förvaltningskultur och tillförs 3,5 miljoner kronor för den uppgiften. Anslaget till Statistiska centralbyrån minskas med motsvarande belopp. Statskontorets anslag minskas med 1 miljon kronor för att finansiera Kammarkollegiets stöd till myndigheter i samband med omlokalisering av verksamhet.

För 2017 föreslår regeringen ett anslag till Statskontoret på 94,2 miljoner kronor.

Anslaget 1:2 Kammarkollegiet

Regeringen föreslår att anslaget ökas med 6,9 miljoner kronor jämfört med vad som anvisades 2016. Där ingår bl.a. 2,8 miljoner kronor för en avropsportal för tolktjänster, 1 miljon kronor för stöd till myndigheter i samband med omlokalisering och 0,9 miljoner kronor per år under perioden 2017–2019 för administrationen av statlig ersättning till personer som insjuknat i narkolepsi efter pandemivaccinering. Dessa anslagsökningar finansieras genom att anslag inom andra utgiftsområden minskas med samma belopp. Kammarkollegiet föreslås också få ökade anslag för en förstärkt auktorisationsverksamhet för tolkar.

För 2017 föreslår regeringen ett anslag till Kammarkollegiet på 61,0 miljoner kronor.

Anslaget 1:8 Ekonomistyrningsverket

För att finansiera ESV:s arbete kopplat till EU-revision föreslår regeringen att anslaget ökas med 1,9 miljoner kronor. Detta finansieras genom att anslaget till länsstyrelserna minskas med motsvarande belopp. Tidigare aviseringar om minskningar, bl.a. till följd av att arbetet med EU-revision när det gäller Europeiska socialfonden minskar i omfattning jämfört med 2016 och att uppdraget kring Open Peppol upphör 2017, innebär minskningar av anslaget med 5,5 miljoner kronor.

För 2017 föreslår regeringen ett anslag till Ekonomistyrningsverket på 161,0 miljoner kronor.

Anslaget 1:18 Statens servicecenter

Verksamheten vid Statens servicecenter finansieras med avgiftsintäkter från de myndigheter som är anslutna till myndigheten. Fram till dess att myndigheten är självfinansierande disponerar myndigheten en räntekontokredit. Vid utgången av 2015 uppgick utnyttjad räntekontokredit till drygt 177 miljoner kronor. Regeringens mål är att myndigheten ska ha sin ekonomi i balans senast 2030 och senast under 2017 på årsbasis nå ett balanserat resultat.

För 2017 föreslår regeringen ett anslag till Statens servicecenter på 3,1 miljoner kronor, vilket avser ett pågående regeringsuppdrag om bl.a. utlokalisering av myndighetsfunktioner.

Kammarkollegiets behov av likviditet i samband med inrättande av nya myndigheter

Regeringen anser att tillgångar och övriga utgifter för nya myndigheters räkning vid anskaffningstillfället tillfälligt bör finansieras från en kredit hos Kammarkollegiet. När en myndighet sedan har bildats bör anskaffningen av tillgångar eller utgifter inklusive ränta regleras genom betalning av krediten.

Under den senaste femårsperioden har krediten utnyttjats med mellan 268 000 och 38 577 000 kronor. Hittills under 2016 har ingen organisationskommitté nyttjat krediten. Liksom tidigare år föreslår regeringen att riksdagen bemyndigar regeringen att för 2017 låta Kammarkollegiet disponera en kredit på räntekonto i Riksgäldskontoret på högst 250 miljoner kronor för att tillgodose behovet av likviditet i samband med inrättandet av nya myndigheter.

Kammarkollegiets behov av likviditet i det statliga försäkringssystemet

Regeringen begär ett bemyndigande om att för 2017 besluta om en kredit i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare utnyttjad kredit uppgår till högst 100 miljoner kronor för att tillgodose Kammarkollegiets behov av likviditet i det statliga försäkringssystemet.

Kreditramen är avsedd att finansiera enstaka stora skador eller anhopningar av skador, och en nyttjad kredit ska återbetalas inom ramen för försäkringssystemet. Enligt propositionen har riksdagen tidigare beslutat om en sådan tills vidare gällande kredit. Krediten aktualiseras för riksdagens prövning på nytt.

Statliga arbetsgivarfrågor

Området omfattar personal- och lönepolitiska frågor som t.ex. löneutveckling, pensionsvillkor och kompetensförsörjning. Arbetsgivarverket och Statens tjänstepensionsverk (SPV) hör till området tillsammans med flera nämnder som t.ex. Statens ansvarsnämnd, Statens tjänstepensions- och grupplivnämnd och Statens överklagandenämnd. Arbetsgivarverket och SPV disponerar inte några anslag för sin verksamhet på statens budget. Arbetsgivarverkets verksamhet finansieras av medlemsavgifter, och SPV disponerar ett belopp från inkomsttiteln 5211 Statliga pensionsavgifter som regeringen varje år anger i myndighetens regleringsbrev. Förvaltningsutgifterna för de nämnder som hör till området belastar Kammarkollegiets anslag och anslaget för arbetsgivarpolitiska frågor.

De anslag och bemyndiganden om ekonomiska åtaganden som regeringen redovisar under denna rubrik är

- anslaget 1:4 Arbetsgivarpolitiska frågor
- anslaget 1:5 Statliga tjänstepensioner m.m.
- SPV:s behov av likviditet i pensionshanteringen.

Regeringens mål och resultatet inom området

De mål och delmål som styr området är beslutade av regeringen, och i propositionen följer regeringen upp dem. Regeringens övergripande mål är en samordnad statlig arbetsgivarpolitik som säkerställer att kompetens finns för att nå verksamhetens mål och utgår från den långtgående arbetsgivarpolitiska delegeringen i staten. Regeringen har satt upp följande delmål för de statliga arbetsgivarna:

- Den statliga sektorn ska totalt sett inte vara löneledande.
- Andelen kvinnor på ledande befattningar ska öka.
- Löneskillnaderna mellan kvinnor och män i staten ska minska.
- Andelen anställda i staten med utländsk bakgrund ska öka på alla nivåer.
- Arbetsmiljön i staten ska vara god.
- De statsanställda ska ha kunskap om och förståelse för grundläggande värden i statsförvaltningen och rollen som statstjänsteman.

Regeringen noterar att utvecklingen fortfarande är positiv för flertalet av de delmål som har ställts upp för staten som arbetsgivare. Sålunda fortsätter löneskillnaderna mellan kvinnor och män att minska och andelen anställda med utländsk bakgrund öka på samtliga nivåer. Sjukfrånvaron i staten fortsätter dock att öka, och andelen kvinnor på ledande befattningar har minskat marginellt och ligger på ungefär samma nivå som 2014. Kompetensförsörjningen i staten bedöms i huvudsak fungera väl.

Politikens inriktning

Regeringen framhåller att uppdragen till myndigheterna att tillhandahålla praktikplatser 2016–2018 och regeringens satsning på moderna beredskapsjobb i staten är viktiga delar i regeringens sysselsättningspolitik. Moderna beredskapsjobb i staten införs successivt från 2017 och ska sysselsätta minst 5 000 personer 2020.

Efter tidsbegränsade satsningar på värdegrundsfrågor under 2010–2016 fortsätter nu arbetet med en god förvaltningskultur i staten fr.o.m. 2017 genom att Statskontoret får i uppgift att främja och samordna arbetet.

Regeringen konstaterar att sjukfrånvaron i staten följer utvecklingen på arbetsmarknaden i stort och ökar för fjärde året i rad. Erfarenheter och kunskaper från myndigheternas arbetsmiljöarbete behöver tas tillvara och spridas inom förvaltningen som en del i ett intensifierat arbetsmiljöarbete.

Avslutningsvis skriver regeringen att det är angeläget att de statliga arbetsgivarna arbetar strategiskt med sin kompetensförsörjning och utvecklar formerna för att marknadsföra staten som en attraktiv arbetsgivare.

Anslaget 1:4 Arbetsgivarpolitiska frågor

Anslaget får användas för utgifter för statliga arbetsgivarfrågor som Arbetsgivarverket utfört åt regeringen eller Regeringskansliet och som inte ingår i Arbetsgivarverkets uppgifter som medlemsorganisation samt för regeringens behov inom det arbetsgivarpolitiska området. Det får också användas för förvaltningsutgifter avseende vissa nämnder inom det arbetsgivarpolitiska området.

Regeringen föreslår att anslaget förblir oförändrat jämfört med 2016, dvs. att 2,4 miljoner kronor anvisas till arbetsgivarpolitiska frågor för 2017.

Anslaget 1:5 Statliga tjänstepensioner m.m.

Anslaget belastas med utbetalningar av statliga tjänstepensionsförmåner, premiebefrielseförmåner, grupplivförmåner, personskadeersättningar samt räntor och skatter på dessa förmåner. Anslaget är det beloppsmässigt största inom utgiftsområde 2.

För 2017 föreslår regeringen ett anslag på 12,6 miljarder kronor. Basen i anslaget utgörs till stor del av utbetalningar som kan hänföras till redan beviljade förmåner. Jämfört med 2016 föreslås anslaget ökas med 188 miljoner kronor till följd av att vissa förmåner som belastar anslaget årligen indexerar med prisbasbeloppets förändring och att såväl antalet förmåner som nybeviljas under budgetperioden som storleken på dessa förmåner har ökat.

SPV:s behov av likviditet i pensionshanteringen

SPV får bedriva uppdragsverksamhet när det gäller pensionshanteringen där väsentliga penningflöden hanteras. SPV hanterar även flödet för premiebestämda pensioner enligt det statliga tjänstepensionsavtalet. Det senare penningflödet omsätter ca 370 miljoner kronor varje månad. För att minimera risken för övertrassering i dessa flöden, föreslår regeringen ett bemyndigande om att få besluta om en kredit i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare utnyttjad kredit uppgår till högst 100 miljoner kronor. Nyttjandet av krediten under 2015 var 51 miljoner kronor och avsåg premiebestämda pensioner.

Offentlig upphandling

Området omfattar bl.a. ett antal lagar, ett statligt upphandlingsstöd, elektronisk upphandling, tillsyn och rättsmedel. Upphandlingsmyndigheten (UHM) hör till området. UHM ger stöd, information och vägledning om offentlig upphandling. Konkurrensverket (KKV) ansvarar för tillsynen över den

offentliga upphandlingen i Sverige. KKV:s anslag redovisas inom utgiftsområde 24 Näringsliv.

Det anslag som regeringen redovisar under denna rubrik är

- anslaget 1:17 Upphandlingsmyndigheten.

Regeringens mål och resultaten inom området

Regeringens mål är att den offentliga upphandlingen ska vara effektiv, rättssäker och ta tillvara konkurrensen på marknaden samtidigt som innovativa lösningar främjas samt miljöhänsyn och sociala hänsyn beaktas. På så sätt, anger regeringen, bidrar den offentliga upphandlingen till en väl fungerande samhällsservice till nytta för medborgarna och näringslivets utveckling samtidigt som skattemedlen används på bästa sätt.

Regeringen anger att möjligheterna att följa upp utvecklingen med hjälp av indikatorer är begränsade. Den indikator regeringen redovisar, antalet anbud per upphandling, talar om att genomsnittligt antal anbudsgivare per upphandling i stort sett legat på samma nivå under perioden 2011–2014. Konkurrensen på marknaden tillvaratas därmed i jämn utsträckning, bedömer regeringen.

Regeringen framhåller att det förbättrade statliga upphandlingsstödet har ökat förutsättningarna för att upphandlande myndigheter och enheter har den kompetens som behövs för att genomföra sina upphandlingar strategiskt och mer effektivt. Verksamheten med att förvalta och utveckla hållbarhetskriterier har enligt regeringen varit framgångsrik, vilket är centralt för en miljömässigt hållbar offentlig upphandling.

Politikens inriktning

Offentlig upphandling är enligt regeringen ett viktigt verktyg för att genomföra regeringens politik, och regeringen avser att se över målet för området i syfte att bättre uttrycka regeringens prioriteringar.

Regeringen kommer att arbeta för att det nya upphandlingsregelverket ska bidra till att öka effektiviteten i de offentliga utgifterna och ge upphandlande myndigheter och enheter bättre och tydligare möjligheter att beakta miljöhänsyn, sociala hänsyn och innovativa lösningar vid sina upphandlingar. I övrigt nämner regeringen att det finns en stor potential i att använda upphandling som ett verktyg för att främja utveckling och innovation och att regeringen arbetar för att fler myndigheter ska göra det i sina upphandlingar. Regeringen avser också att arbeta för att fler myndigheter ska ställa miljökrav i sina upphandlingar och har påbörjat ett arbete för att förbättra den nationella upphandlingsstatistiken.

Anslaget 1:17 Upphandlingsmyndigheten

För 2017 föreslår regeringen ett anslag till Upphandlingsmyndigheten på 84,7 miljoner kronor.

Statistik

Området omfattar Statistiska centralbyråns (SCB) verksamhet som utgörs av utveckling, produktion, spridning och samordning av statistik. SCB är Sveriges nationella statistikbyrå (NSI). SCB:s verksamhet finansieras med både anslag och avgifter. Cirka 46 procent av verksamheten finansieras genom avgifter från främst uppdragsfinansierad statistikproduktion.

Det anslag som regeringen redovisar under denna rubrik är

- anslaget 1:9 Statistiska centralbyrån.

Regeringens mål och resultaten inom området

Regeringens mål för verksamheten är statistik av god kvalitet som är tillgänglig för användarna. Ett villkor är att kostnaderna för uppgiftslämnandet ska minska och att statistikproduktionen ska vara effektiv.

Regeringen skriver att SCB utvecklat, producerat, spridit och samordnat officiell och europeisk statistik i enlighet med sin uppgift. SCB har i stor utsträckning nått målet om en statistik av god kvalitet samt, genom utveckling av ny statistik och förbättringar av sina digitala lösningar för åtkomst till SCB:s statistikdatabas och annat statistiskt material, ökat tillgängligheten till statistiken. Vidare bedömer regeringen att SCB bedriver ett systematiskt och effektivt arbete för att minska kostnaderna för uppgiftslämnandet.

Politikens inriktning

För att den officiella statistiken ska bidra till samhällsekonomisk effektivitet och samhällsnytta har regeringen ambitionen att förbättra den officiella statistikens tillgänglighet för alla användare. SCB behöver därmed förstärka sina insatser för att ta vara på digitaliseringens möjligheter. Vidare är det angeläget, anser regeringen, att arbetet för att minska bortfallet i urvalsundersökningar fortsätter. Regeringen kommer också löpande att överväga förändringar som tillvaratar berörda myndigheters möjlighet att dela data och uppgifter med varandra för att underlätta en effektiv produktion av officiell statistik. Regeringen konstaterar också att man inte kommer att vidta några förändringar med anledning av förslaget i utredningen En databas för övervakning av och tillsyn över finansmarknaderna (SOU 2012:79) om att flytta ansvaret för finansmarknadsstatistiken från Finansinspektionen till SCB.

Anslaget 1:9 Statistiska centralbyrån

För 2017 föreslår regeringen ett anslag till SCB på 555,1 miljoner kronor. Anslaget föreslås ökas med 1 miljon kronor jämfört med vad som anvisats för 2016 för ett uppdrag till SCB att ta fram indikatorer för välfärdsåtgärder. Samtidigt föreslås anslaget minska bl.a. för att finansiera förstärkningen av Statskontorets arbete med en god förvaltningskultur.

Prognos- och uppföljningsverksamhet

Inom området ska ansvariga myndigheter följa upp och analysera ekonomiska utfall, utarbeta kort- och medelfristiga prognoser samt analysera den samhällsekonomiska utvecklingen och de offentliga finanserna. Budgetprognoser och prognoser för svensk och internationell makroekonomi är viktiga verksamheter inom området. Därutöver ingår också arbetet med att ta till vara de resultat från den nationalekonomiska forskningen som är relevant för utformningen av den ekonomiska politiken.

Verksamheten är i huvudsak anslagsfinansierad och bedrivs inom Konjunkturinstitutet (KI), Ekonomistyrningsverket (ESV), Finanspolitiska rådet och Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi.

De anslag som regeringen redovisar under denna rubrik är

- anslaget 1:6 Finanspolitiska rådet
- anslaget 1:7 Konjunkturinstitutet.

Regeringens mål och resultaten inom området

Prognos- och uppföljningsverksamheten har flera syften. Verksamheten ska bidra till att det finanspolitiska ramverket efterlevs, till att politiska beslut och prioriteringar är välgrundade och till transparens i redovisningen av den ekonomiska politiken.

Regeringens mål för området är att åstadkomma tillförlitliga och väldokumenterade prognoser, analyser och uppföljningar av den samhällsekonomiska och statsfinansiella utvecklingen.

För att bedöma måloppfyllelsen används bl.a. kvantitativa mått på prognosprecisionen för de viktigaste variablerna. Regeringen skriver att både KI:s och ESV:s prognosprecision är i linje med andra bedömares. Regeringen anser att myndigheterna inom området har en viktig roll för utformningen av den ekonomiska politiken och att de genom sina olika verksamheter bidrar till att regeringens mål för området uppfylls. Regeringen kommenterar Finanspolitiska rådets samtliga förslag i ett annat avsnitt i budgetpropositionen (prop. 2016/17:1, Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 12.2).

Politikens inriktning

Regeringen lägger stor vikt vid att de analyser som används för den framtida ekonomiska politikens utformning bygger på bästa praxis. Det är också viktigt att den ekonomiska politiken är begriplig och förståelig för alla medborgare. Därför ska myndigheterna inom området fortsätta utveckla sina analysmetoder och utvärderingar i syfte att förbättra underlaget för den ekonomiska politiken och samhällsdebatten. Vidare ska myndigheterna fortsätta att öka prognosprecisionen genom utveckling och fördjupning av den ekonomiska analysen och utveckla uppföljningen av sina prognosmetoder. Därvid ska särskild vikt läggas vid områden av stor ekonomisk betydelse.

Anslaget 1:6 Finanspolitiska rådet

För 2017 föreslår regeringen ett anslag till Finanspolitiska rådet på 9,8 miljoner kronor.

Anslaget 1:7 Konjunkturinstitutet

För 2017 föreslår regeringen ett anslag till Konjunkturinstitutet på 63,4 miljoner kronor.

Fastighetsförvaltning

Området fastighetsförvaltning omfattar förvaltning av fastigheter som av försvarspolitiska, kulturpolitiska eller andra skäl har ansetts lämpliga att förvaltas av staten. Det handlar om bl.a. regeringsbyggnader, ambassader, de kungliga slotten, museer och teatrar, monument, markområden och vissa fastigheter som donerats till staten.

Statens fastighetsverk (SFV) och Fortifikationsverket (FortV) är de två största förvaltarna av statens fastigheter. Övriga myndigheter som förvaltar fastigheter gör det främst för sin egen verksamhet, t.ex. Trafikverket, Sjöfartsverket och Sveriges lantbruksuniversitet.

SFV:s och FortV:s verksamheter finansieras framför allt genom avgifter, dvs. hyresintäkter. Myndigheterna får ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i fastigheter och anläggningstillgångar. SFV disponerar också anslaget 1:10 Bidragsfastigheter för att finansiera underhållskostnader och löpande driftunderskott i sina bidragsfastigheter. Med bidragsfastigheter avses de fastigheter som saknar förutsättningar att ge ett långsiktigt ekonomiskt överskott, t.ex. kungliga slottsmiljöer, slottsparkar, fästningsmiljöer, kloster och ruiner. Två världsarv, Drottningholms slott och delar av Karlskrona örlogsstad ingår också.

De anslag och bemyndiganden om ekonomiska åtaganden som regeringen redovisar under denna rubrik är

- investeringsplan för SFV
- låneram för SFV
- investeringsplan för FortV
- låneram för FortV
- anslaget 1:10 Bidragsfastigheter
- beställningsbemyndigande för anslaget 1:16 Finansmarknadsforskning.

Regeringens mål för området

Regeringens mål är en kostnadseffektiv statlig fastighetsförvaltning. Den ska bedrivas med rimligt risktagande och en likvärdig avkastning och service i jämförelse med andra alternativ. Det innebär att fastigheterna ska förvaltas så att god hushållning och hög ekonomisk effektivitet uppnås, att fastigheternas värden ska bevaras på en för ägaren och brukaren långsiktigt lämplig nivå och

att hyresgästerna ska ges ändamålsenliga och konkurrenskraftiga lokaler, markområden och anläggningar. Myndigheterna ska i sin tur uppfattas som kompetenta och serviceinriktade hyresvärdar och ska inom sina områden verka för att uppfylla de nationella miljökvalitetsmålen.

Både SFV och FortV ska i sin verksamhet uppnå ett resultat efter finansiella poster som motsvarar en avkastning om 3,8 procent på 30 procent av myndigheternas respektive lån i Riksgäldskontoret. När det gäller bidragsfastigheterna är målet att deras intäkter på sikt ska öka.

För övriga fastighetsförvaltande myndigheter finns inga särskilda mål för förvaltningen då fastigheterna endast utgör en liten del av myndigheternas verksamhet.

Regeringens bedömning är att den statliga fastighetsförvaltningen i huvudsak fungerar bra. De resultatindikatorer som används pekar enligt regeringen på en stabil verksamhet och en positiv trend när det gäller effektivitet. Båda myndigheterna uppfyller avkastningskravet.

Politikens inriktning

Riksdagens beslutade riktlinjer för lokalförsörjnings- och fastighetsområdet ligger fast. Det innebär bl.a. att fastighetsförvaltningen bör vara skild från brukandet av lokaler och mark, att förvaltningen bör bedrivas med ett så långt som möjligt marknadsmässigt avkastningskrav och att de fastigheter som av historiska eller andra skäl är olämpliga att föra över till bolag bör läggas i en samordnad förvaltning i myndighetsform.

Flera åtgärder har vidtagits för att effektivisera statens fastighetsförvaltning; t.ex. har regeringen beslutat om uppdrag till SFV och FortV om att utveckla sitt samarbete och hitta synergier, och Riksantikvarieämbetets fastighetsbestånd har förts över till SFV.

Regeringen arbetar också vidare med att ta fram en strategi som utgår i från den nya anslagsnivå som föreslås för SFV:s bidragsfastigheter och som ska utgöra ett underlag för bl.a. den framtida förvaltningen och en avveckling av vissa befintliga fastigheter.

Regeringen avser att återkomma i de frågor som berör det tillkännagivande som riksdagen beslutade 2009 om att vidta vissa åtgärder som rör kulturinstitutionernas lokalkostnader (bet. 2009/10:KrU1, rskr. 2009/10:144). Målet är att en mer transparent modell för hyressättningen ska tillämpas för att hyreskostnaderna ska bli mer förutsebara. Regeringen avser att börja tillämpa dessa nya principer under 2017.

Investeringsplan för Statens fastighetsverk 2017–2020

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner investeringsplanen för fastigheter och markanläggningar för 2017–2020 som riktlinje för SFV:s investeringar enligt tabell 1.

Under 2017 och åren framöver genomförs renovering och ombyggnad av vissa regeringsbyggnader i Stockholm. Dessutom genomförs en renovering

och ombyggnad av Nationalmuseum och en ombyggnad av Universitetshuset i Uppsala. Renovering av kajer och dykdalber på Skeppsholmen kommer också att genomföras. Bland de planerade större investeringar som ännu inte är beslutade av regeringen räknas i propositionen upp bl.a. renovering och ombyggnad av Kungliga Operans huvudbyggnad i Stockholm, kvarteret Rosenbad i Stockholm, Gustavianum och Carolina Rediviva i Uppsala samt om- och tillbyggnad av ambassadkansliet i Peking.

Tabell 1 Investeringsplan för Statens fastighetsverk 2017–2020

Miljoner kronor

	Budget 2017	Beräknat 2018	Beräknat 2019	Beräknat 2020
Anskaffning och utveckling av nya investeringar				
Marknadshyresfastighet	35	50	38	0
Kostnadshyresfastighet	0	0	0	0
Mark	16	17	6	0
S:a utgifter för anskaffning och utveckling	51	67	44	0
varav investeringar i anläggningstillgångar	51	67	44	0
Finansiering				
Lån i Riksgäldskontoret	51	67	44	0
S:a finansiering av anskaffning och utveckling	51	67	44	0
Vidmakthållande av befintliga investeringar				
Marknadshyresfastighet	1 432	1 006	564	615
Kostnadshyresfastighet	367	165	144	100
Bidragsfastigheter	137	136	134	70
Mark	43	23	25	25
S:a utgifter för vidmakthållande	1 979	1 330	867	810
varav investeringar i anläggningstillgångar	1 575	944	514	660
Finansiering				
Anslag 1:10 Bidragsfastigheter	137	136	134	70
Lån i Riksgäldskontoret	1 575	944	513	660
Övrig finansiering	267	250	220	80
S:a finansiering av vidmakthållande	1 979	1 330	867	810

Källa: Budgetpropositionen för 2017.

Låneram för Statens fastighetsverk

Den redovisade planen för investeringar bygger på de investeringsbehov som har angetts av brukarna. Med hänsyn till detta och till tidigare upplåning föreslår regeringen att SFV ska få disponera en låneram i Riksgäldskontoret på 15,2 miljarder kronor för investeringar i fastigheter och markanläggningar. Detta är en ökning med 900 miljoner kronor i jämförelse med 2016.

Anslaget 1:10 Bidragsfastigheter

Inom SFV:s fastighetsbestånd finns en kategori fastigheter som saknar förutsättningar att ge ett långsiktigt ekonomiskt överskott, s.k. bidragsfastigheter.

För 2017 föreslår regeringen ett anslag på 193 miljoner kronor. Det innebär en minskning med 2,5 miljoner kronor jämfört med vad som anvisades 2016, vilket motiveras av att en satsning för att täcka utgifter i samband med uppförandet av en minnesvård efter flodkatastrofen i Sydostasien 2004 minskas med 2,5 miljoner kronor 2017.

Beställningsbemyndigande för anslaget 1:10 Bidragsfastigheter

Den verksamhet som avser att vårda och underhålla de statliga fastigheter som utgör en del av det svenska kulturarvet förutsätter att fleråriga ekonomiska åtaganden kan ingås. Regeringen föreslår därför att den bemyndigas att för 2017 under anslaget 1:10 Bidragsfastigheter ingå avtal för underhåll av bidragsfastigheter som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 30 miljoner kronor 2018.

Investeringsplan för Fortifikationsverket 2017–2020

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner investeringsplanen för fastigheter och markanläggningar för 2017–2020 som riktlinje för FortV:s investeringar enligt tabell 2.

Tabell 2 Investeringsplan för Fortifikationsverket 2017–2020

Miljoner kronor

	Budget	Beräknat	Beräknat	Beräknat
	2017	2018	2019	2020
Anskaffning och utveckling av nya investeringar				
Byggnader och markanläggningar	935	1 629	1 371	1 371
Mark	20	20	20	20
Försvarsanläggningar	560	524	355	355
Flygfält	275	17	44	44
S:a utgifter för anskaffning och utveckling	1 790	2 190	1 790	1 790
varav investeringar i anläggningstillgångar	1 790	2 190	1 790	1 790
Finansiering				
Lån i Riksgäldskontoret	1 550	1 950	1 650	1 650
Övrig finansiering	240	240	140	140
S:a finansiering av anskaffning och utveckling	1 790	2 190	1 790	1 790
Vidmakthållande av befintliga investeringar				
Byggnader och markanläggningar	479	479	479	479
Försvarsanläggningar	140	140	140	140
Flygfält	11	11	11	11
S:a utgifter för vidmakthållande	630	630	630	630
varav investeringar i anläggningstillgångar	410	510	510	510
Finansiering				

Lån i Riksgäldskontoret	350	450	450	450
Övrig finansiering	60	60	60	60
Avgifter	220	120	120	120
S:a finansiering av vidmakthållande	630	630	630	630

Källa: Budgetpropositionen för 2017.

Låneram för Fortifikationsverket

Den redovisade planen för investeringar bygger på det investeringsbehov som har angetts av brukarna. Med hänsyn till detta och till tidigare upplåning föreslår regeringen att FortV ska få disponera en låneram i Riksgäldskontoret på 13,1 miljarder kronor för investeringar i fastigheter och markanläggningar. Detta är en ökning med 1,4 miljarder kronor i jämförelse med 2016.

God redovisningssed för företag och organisationer

Området omfattar Bokföringsnämnden och dess normgivning i redovisningsfrågor.

Det anslag som regeringen redovisar under denna rubrik är

- anslaget 1:13 Bokföringsnämnden.

Regeringens mål och resultaten inom området

Bokföringsnämnden ska utveckla god redovisningssed. Verksamheten ska bidra till att förbättra standarden i de mindre och medelstora företagens bokföring och årsredovisningar genom informationsinsatser.

De senaste åren har verksamheten förskjutits från normgivningsarbete och myndighetskontakter till information till småföretagare m.m. Förklaringar som nämns är att det nu är tillämpningsfrågor om de nya K-regelverken som uppkommer och att kännedomen om myndighetens verksamhet har ökat bland företagen.

Regeringens samlade bedömning är att målpuppfyllelsen är god. Det arbete för förenklingar som bedrivits under flera år har varit betydelsefullt.

Politikens inriktning

Regeringen anser att verksamheten även i fortsättningen ska inriktas mot att förenkla regler och minska företagens administrativa kostnader. Till följd av bl.a. att EU:s nya redovisningsdirektiv införlivas kommer ny lagstiftning på bokföringsområdet.

Anslaget 1:13 Bokföringsnämnden

De tillfälliga medel på 700 000 kronor som myndigheten fick under 2016 för tillkommande normgivningsarbete vid införandet av ny lagstiftning på

bokföringsområdet upphör fr.o.m. 2017. För 2017 föreslår regeringen ett anslag på 10,0 miljoner kronor till Bokföringsnämnden.

Vissa medlems- och garantiavgifter

Området omfattar kapitaltillskottet till Asiatiska banken för infrastrukturinvesteringar (AIIB), årliga medlemsavgifter till Bruegel, Europeiska institutet för offentlig förvaltning (EIPA) och Europarådets utvecklingsbank (CEB) samt garantier till fem internationella finansieringsinstitut.

Det anslag som regeringen redovisar under denna rubrik är

- anslaget 1:14 Vissa medlems- och garantiavgifter.

AIIB

Sverige blev formellt medlem i AIIB den 23 juni 2016. Uppbyggnaden och utvecklingen av verksamheten fortgår planenligt och i juni 2016 beslutade banken om finansiering till de första projekten. I riksdagens beslut om AIIB bemyndigades regeringen att under 2016–2020 för anslaget 1:14 Vissa garanti- och medlemsavgifter besluta om kapitaltillskott på högst 1,1 miljarder kronor. Kapitaltillskottet betalas in genom fem lika stora årliga utbetalningar där fyra återstår. OECD:s biståndskommitté Dac beräknas sent 2016 fatta beslut om i vilken grad kapitaltillskott i AIIB är att beteckna som internationellt bistånd.

Bruegel

Bruegel är en tankesmedja vars forskning ska bidra till fördjupad förståelse av de, framför allt, ekonomiska utmaningar som Europa kan väntas möta i en globaliserad värld. Vart tredje år utvärderas tankesmedjan av en oberoende kommitté. I den senaste utvärderingen 2013 fick Bruegel goda omdömen för verksamheten 2010–2012. Under 2016 ska en ny kommitté utvärdera verksamheten.

EIPA

Sveriges medlemsavgift till EIPA syftar till att stödja EIPA:s arbete med att genom forsknings- och utbildningsverksamhet bidra till utvecklingen av den offentliga förvaltningen i Europa. För att bedöma måluppfyllelsen används uppgifter om antalet deltagare i EIPA:s olika utbildningsinsatser. Även om utvecklingen innebär ett minskat antal deltagare jämfört med föregående år, är utfallet i linje med tidigare års resultat och visar att antalet deltagare är relativt stabilt över tid.

CEB

Mål, prioriteringar och resultat för Europarådets utvecklingsbank (CEB) framgår av regeringens skrivelse 2015/16:145.

Garantier till vissa internationella finansieringsinstitut

I enlighet med garantimodellen ska anslaget kunna belastas om Sveriges garantier till sex internationella finansiella institutioner (av ett tiotal) behöver infrias: Europeiska investeringsbanken (EIB), Nordiska investeringsbanken (NIB), Världsbanken (IBRD), Europeiska utvecklingsbanken (EBRD), AIIB och CEB. Garantikapitalet innebär att svenska staten och övriga medlemsländer förbinder sig att under vissa omständigheter skjuta till ett bestämt kapitalbelopp till instituten, utöver det kapital som betalats in. Utestående garantiåtaganden uppgick till ca 89,5 miljarder kronor vid utgången av 2015 och har redovisats i Årsredovisning för staten 2015 (skr. 2015/16:101). Riksgäldskontoret har bedömt sannolikheten som låg för att staten skulle behöva skjuta till omfattande kapitaltillskott (Fi2016/01053/BATOT).

Anslaget 1:14 Vissa medlems- och garantiavgifter

Till följd av riksdagens beslut om att godkänna avtalet om att inrätta AIIB föreslås att anslaget ökas med ca 200 miljoner kronor per år 2017–2020 för att täcka de återstående fyra femtedelarna av kapitaltillskottet till AIIB. Regeringens budgetförslag baseras vidare på ett antagande om oförändrade eller svagt nominellt ökade utgifter för Bruegel, EIPA och CEB. För 2017 föreslår regeringen ett anslag för vissa medlems- och garantiavgifter på 208 miljoner kronor.

Kapitaljustering i Nordiska investeringsbanken (NIB)

Den 7 september kom guvernörerna i NIB överens om att medlemsländernas andelar av inbetalt kapital, garantikapital och särskilt garantikapital för långivning till icke-medlemsländer ska justeras så att dessa likställs med medlemsländernas andelar av grundkapitalet i banken. Medlemsländernas andelar av grundkapitalet i NIB förändras inte. Dessutom innebär överenskommelsen att vissa följdändringar i bankens stadgar behöver göras. Syftet med överenskommelsen är att åtgärda de diskrepanser som över tid uppstått mellan respektive medlemslands olika kapitalandelar, som bl.a. har berott på att medlemsländernas bidrag till kapitalhöjningar i NIB under årens lopp har baserats på uppdaterade fördelningsnycklar samtidigt som existerande kapitalandelar inte har justerats. Diskrepansen har lett till oenighet om hur vinstutdelningen ska fördelas, eftersom valet av kapitalandel som grund för fördelning av vinsten påverkar respektive medlemslands andel av vinsten. Diskrepansen utgör också ett principiellt problem eftersom medlemsländernas relativa ansvar för de olika delarna av bankens kapital inte är detsamma.

Sveriges andel av grundkapitalet är 34,6 procent, så för Sveriges del innebär förslaget att vår andel av det inbetalade kapitalet minskar från 38,1 procent till 34,6 procent. Nedjusteringen medför en engångsåterbetalning till svenska

staten på drygt 138 miljoner kronor. Nedjusteringen kompenseras av att garantikapitalet justeras upp från 34,3 procent till 34,6 procent, vilket innebär att åtagandet kommer att uppgå till knappt 2 miljarder euro. Förändringen av garantiåtagandet har ingen budgeteffekt. Tillsammans med justeringarna av de särskilda garantiåtagandena till icke-medlemsländer innebär justeringen att det statliga garantiåtagandet till NIB minskar. Sveriges andel av eventuell framtida vinstutdelning blir 3,5 procentenheter lägre jämfört med då utdelningen baserades på det inbetalade kapitalet.

Av 9 kap. 8 § andra stycket regeringsformen och 6 kap. 3 § budgetlagen (2011:203) framgår att regeringen inte utan riksdagens godkännande får ställa ut kreditgarantier. Enligt 10 kap. 3 § regeringsformen krävs riksdagens godkännande för att regeringen ska kunna ingå en bindande överenskommelse som förutsätter att en lag ändras eller i övrigt gäller ett ämne som riksdagen ska besluta om. Mot denna bakgrund kräver utökningen av Sveriges garantiåtagande för NIB:s grundkapital och ändringen av institutionens stadgar riksdagens godkännande.

Regeringen föreslår att riksdagen dels godkänner ändringen av NIB:s stadgar, dels bemyndigar regeringen att ställa ut statliga garantier för NIB:s projektinvesteringsslån och miljöinvesteringsslån som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 622 134 827 euro respektive 103 689 138 euro.

Riksrevisionen

Riksrevisionen är en myndighet under riksdagen med uppgift att granska den verksamhet som bedrivs i staten. Riksrevisionen är en del av riksdagens kontrollmakt som också har i uppdrag att vara det nationella revisionsorganet i internationella sammanhang. Granskningen sker genom årlig revision (finansiell revision) och effektivitetsrevision.

För sin verksamhet disponerar Riksrevisionen anslag dels för sina förvaltningsutgifter inom utgiftsområde 2, dels för sitt internationella utvecklingsarbete inom utgiftsområde 7.

Den årliga revisionen är avgiftsbelagd, och inkomsterna disponeras inte av Riksrevisionen utan tillförs inkomsttitel 2558 Avgifter för årlig revision. Avgifterna ska beräknas så att full kostnadstäckning uppnås och över tiden anpassas så att varken överskott eller underskott uppstår. För 2015 uppvisades ett ackumulerat underskott på drygt 5 miljoner kronor, vilket innebar att underskottet halverades jämfört med 2014. För 2016 och 2017 bedöms det bli överskott i den avgiftsfinansierade verksamheten.

I propositionen konstateras att resultaten av Riksrevisionens verksamhet 2015 redovisats i myndighetens årsredovisning.

Sedan hösten 2015 pågår ett förändringsarbete med att se över Riksrevisionens verksamhet. Riksrevisionen har angett att man i större omfattning än tidigare kommer att möta den inriktning av verksamheten som riksdagen beslutade om 2010, och i högre grad analysera effekter och kostnadseffektivitet.

En rad åtgärder har vidtagits. Effektivitetsrevisionen har omorganiserats för att bättre möta verksamhetens mål om ökad effektivitet och produktivitet. Ämnessakkunniga har också rekryterats till effektivitetsrevisionen för att öka sak- och metodkunskapen och stödja utvecklingen mot mer specialiserade och fördjupade granskningar. Förändringar har även genomförts inom den årliga revisionen i syfte att ytterligare fokusera professionaliteten inom verksamhetsgrenen. Slutligen har verksamhetsstödet omorganiserats för att bl.a. nå en högre effektivitet och minskade OH-kostnader. I omorganiseringen har resurser överförs från verksamhetsstödet till kärnverksamheten.

Anslaget 1:15 Riksrevisionen

För 2017 föreslår Riksrevisionen ett anslag på 324,2 miljoner kronor, vilket innebär att anslaget endast föreslås ökas med pris- och löneomräkning.

Låneram för Riksrevisionen

Riksrevisionen bedömer att det finns ett fortsatt behov av investeringar i systemstöd och teknisk infrastruktur. De rationaliseringar m.m. som genomförts innebär att Riksrevisionen kan fortsätta att genomföra investeringarna inom ramen för det beräknade anslaget och nuvarande låneram. Riksrevisionen föreslår en låneram i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet och som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 15 miljoner kronor.

Motionerna

I kommittémotion 2016/17:3321 av Ulf Kristersson m.fl. (M) föreslås att riksdagen anvisar anslag inom utgiftsområdet enligt vad som framgår av bilaga 2. Motionärerna bedömer att det finns utrymme för effektiviseringar genom minskade lokalkostnader för de myndigheter som befinner sig i Stockholms innerstad och föreslår att rikthyran reduceras för dessa myndigheter. Det ger enligt motionärerna en besparing på 61 miljoner kronor för 2017. Moderaterna vill vidare avskaffa den särskilda löneskatten på äldres arbete, vilket ger en besparing på 100 miljoner kronor för statens lönekostnader som redovisas inom utgiftsområde 2.

I kommittémotion 2016/17:2232 av Dennis Dioukarev och Oscar Sjöstedt (båda SD) föreslås att riksdagen anvisar anslag inom utgiftsområdet enligt vad som framgår av bilaga 2. Motionärerna föreslår att anslaget 1:10 Bidragsfastigheter ökas med 177 miljoner kronor och att anslaget 1:17 Upphandlingsmyndigheten ökas med 15 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag. Motionärerna framför att en utbildningsinsats av landets upphandlingsansvariga behöver komma igång och att Upphandlingsmyndigheten behöver ytterligare medel för detta ändamål.

I kommittémotion 2016/17:3445 av Emil Källström m.fl. (C) föreslås att riksdagen anvisar anslag inom utgiftsområdet enligt vad som framgår av bi-

laga 2. Motionärerna avvisar regeringens förslag om att öka anslaget till Statskontoret med 3,5 miljoner kronor för att bidra till en god förvaltningskultur och att öka anslaget till SCB för att ta fram alternativa välfärdsmått med motiveringen att de bör kunna rymmas inom befintliga anslag för respektive myndighet. Finansinspektionens anslag föreslår motionärerna ska minskas med 13 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag. De står nämligen inte bakom de förstärkningar som myndigheten fick 2016 för informationsarbete och hållbarhetsutveckling. Inte heller står motionärerna bakom det tillskott som Upphandlingsmyndigheten fick 2016 i syfte att finansiera projektet Tidig dialog, varför anslaget föreslås minskas med 6 miljoner kronor.

Motionärerna föreslår också besparingar på sammanlagt 469 miljoner kronor när det gäller statens lönekostnader och sänkt rikthyra för myndigheter som ligger i Stockholm. Besparingen på statens lönekostnader (408 miljoner kronor) är en effekt av reformer som Centerpartiet föreslår (införande av ingångsavdrag, avskaffande av särskilda löneskatten för äldre, en höjning av lönetaket för anställningsstöd riktade till personer med en funktionsnedsättning och en reformering av nystartsjobben) och som inte kan fördelas på övriga anslag och därför redovisas inom utgiftsområde 2.

Slutligen föreslår motionärerna en begränsning av pris- och löneomräkningen med 30 procent. Inom utgiftsområde 2 påverkas anslagen för Statskontoret, Kammarkollegiet, Finanspolitiska rådet, Konjunkturinstitutet, Ekonomistyrningsverket, Statistiska centralbyrån, Finansinspektionen, Riksgäldskontoret, Bokföringsnämnden, Riksrevisionen, anslaget för finansmarknadsforskning, Upphandlingsmyndigheten och Statens servicecenter.

I kommittémotion 2016/17:3428 av Mats Persson m.fl. (L) föreslås att riksdagen anvisar anslag inom utgiftsområdet enligt vad som framgår av bilaga 2. Motionärerna föreslår att anslaget 1:6 Finanspolitiska rådet ökas med 10 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag och att myndighetens uppdrag utvidgas till att även omfatta att översiktligt granska och utvärdera oppositionspartiernas ekonomiska politik med avseende på de offentliga finanserna, sysselsättningen och fördelningspolitiken. Finansinspektionens anslag föreslås minskas med 7 miljoner kronor med motiveringen att den verksamhet som bedrivs för att stärka konsumenternas ställning är för generöst tilltagen i förhållande till statsfinansernas tillstånd.

För att ge ett ökat effektiviseringsstryck och ta till vara besparingsmöjligheter hos myndigheterna föreslår motionärerna fortsatta reduceringar av pris- och löneomräkningen med 20 procent per år. Inom utgiftsområde 2 påverkas anslagen för Statskontoret, Ekonomistyrningsverket, Statistiska centralbyrån, Finansinspektionen, Riksgäldskontoret och Riksrevisionen. Dessutom redovisas inom detta område effekter av reformer som Liberalerna föreslår och som påverkar flertalet utgiftsområden. Det innebär besparingar på 100 miljoner kronor för statens lönekostnader och är en effekt av att Liberalerna vill slopa löneskatten för äldre. En besparing på 61 miljoner kronor redovisas

också till följd av förslag om reducerad rikthyra för myndigheterna innanför Stockholms tullar.

I kommittémotion 2016/17:3354 av Jakob Forssmed m.fl. (KD) yrkande 1 föreslås att riksdagen anvisar anslag inom utgiftsområdet enligt vad som framgår av bilaga 2. Motionärerna bedömer att det finns möjlighet att göra besparingar på myndigheternas lokalkostnader, särskilt för de myndigheter som är lokaliserade i Stockholms innerstad. Därför föreslår de att rikthyran reduceras, vilket ger en besparing på 61 miljoner kronor för 2017. Motionärerna bedömer vidare att det finns utrymme för en justering av anslagen till de myndigheter där pris- och löneomräkning tillämpas och föreslår en begränsning av pris- och löneomräkningen med 30 procent (yrkande 2). Inom utgiftsområde 2 påverkas Statskontoret, Kammarkollegiet, Konjunkturinstitutet, Ekonomistyrningsverket, Statistiska centralbyrån, Finansinspektionen, Riksgäldskontoret, Riksrevisionen och Upphandlingsmyndigheten. Kristdemokraterna föreslår att löneskatten för äldre återställs till den nivå som gällde under alliansregeringen. Det innebär en sänkning av socialavgifterna. Det motsvarar 100 miljoner kronor i lägre lönekostnader för staten 2017.

Kompletterande information

Finansinspektionen

Enligt ett pressmeddelande från Regeringskansliet den 26 oktober 2016 har regeringen efter breda politiska samtal med Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna, Kristdemokraterna och Vänsterpartiet kommit överens om att utvidga Finansinspektionens möjligheter att vidta åtgärder för att motverka finansiella obalanser på kreditmarknaden, t.ex. när det gäller hushållens skuldsättning.

Enligt finansmarknadsminister Per Bolund kommer det att innebära en tydligare och kortare process för att genomföra eventuella nya krav på kreditmarknaden. Finansinspektionen kommer att få formellt mandat att ta fram förslag på åtgärder som sedan ska godkännas av regeringen. En promemoria med förslag till ny lagstiftning kommer att remitteras av Finansdepartementet.

Kredit- och garantiramar för stabilitetsfonden respektive resolutionsreserven

När regeringen i vårändringsbudgeten för 2016 föreslog kredit- och garantiramar för stabilitetsfonden och resolutionsreserven för 2016 (prop. 2015/16:99 s. 60) konstaterade regeringen att ramarna kunde komma att ändras inför 2017 eftersom en fördjupad prövning ska göras. Regeringen konstaterar i budgetpropositionen att det är svårt att uppskatta likviditetsbehov i en krissituation och hänvisar till en bedömning som Riksgäldskontoret gjort om detta (prop. 2016/17:1 utg.omr. 2 s. 60). Enligt uppgift från

Regeringskansliet fick man under hand ta del av bedömningen och förslag till ramar från Riksgäldskontoret. Man planerar att ge ett uppdrag till Riksgäldskontoret i regleringsbrevet för 2017 om att lämna en bedömning med förslag till kredit- och garantiramar som ska användas inför budgetpropositionen för 2018.

Digital infrastruktur

I budgetpropositionen för 2017 utgiftsområde 22 Kommunikationer s. 116 redogörs för regeringens förslag om en s.k. digital infrastruktur. Enligt regeringen är den nationella digitala infrastrukturen en förutsättning för digitalisering av det offentliga Sverige. En väsentlig del i detta arbete är enligt regeringen införandet och vidareutvecklingen av nationella digitala tjänster som Mina meddelanden, e-legitimation och sammansatt bastjänst för ekonomiskt bistånd samt e-handel i staten. För 2017 anser regeringen att 38,9 miljoner kronor bör avsättas för detta ändamål. Finansiering bör ske genom omfördelning av medel från de statliga myndigheternas förvaltningsanslag till de anslag som disponeras av myndigheter som har ansvar för att tillhandahålla de nationella digitala tjänsterna.

De myndigheter inom utgiftsområde 2 som bidrar till finansieringen av den digitala infrastrukturen är Finansinspektionen, Riksgäldskontoret, Statskontoret, Kammarkollegiet, Ekonomistyrningsverket och Statistiska centralbyrån. Sammanlagt minskas dessa myndigheters anslag med 2,1 miljoner kronor, varav 1,8 miljoner kronor avser Statistiska centralbyråns anslag.

Kammarkollegiets behov av likviditet i det statliga försäkringssystemet

Enligt propositionen har riksdagen tidigare beslutat om en sådan tills vidare gällande kredit. Nu aktualiseras den enligt regeringen för riksdagens prövning på nytt. Enligt uppgifter i Årsredovisning för staten 2015 (skr. 2015/16:101 s. 160), vilka också har bekräftats av Regeringskansliet, beslutades krediten budgetåret 1995/96 (prop. 1995/96:105, 1995/96:FiU11, rskr. 1995/96:191). Enligt uppgifter från Regeringskansliet aktualiserades frågan om att krediten borde ställas under riksdagens prövning årligen på samma sätt som andra finansiella befogenheter i samband med att budgetpropositionen för 2016 slutfördes. Det ursprungliga uppbyggnadsmotivet är sedan länge överspelat, men enligt uppgifter från Regeringskansliet och av vad som också framgår av budgetpropositionen 2017 finns ett behov av fortsatt kredit för enstaka stora skador eller anhopningar av skador. Krediten har enligt uppgifter som Regeringskansliet inhämtat från Kammarkollegiet inte använts sedan den infördes 1995/96.

Riksrevisionen

Årsredovisningen för 2015

I finansutskottets betänkande över myndighetens årsredovisning för 2015 (bet. 2015/16:FiU27) konstateras att externrevisorn lämnat en ren revisionsberättelse över årsredovisningen för 2015. Enligt externrevisorn är resultatredovisningen förenlig med årsredovisningens övriga delar.

När det gällde riksrevisorernas ambition att omorganisera effektivitetsrevisionen konstaterade utskottet att ett antal pågående granskningar fått helt eller delvis ny inriktning och att produktionen av granskningsrapporter minskat. Utskottet uttryckte sin respekt för att riksrevisorerna självständigt beslutar om vad som ska och inte ska granskas, men framhöll samtidigt att Riksrevisionen inte fick låta organisationsförändringar och interna processer uppehålla myndigheten i sin viktiga uppgift att granska den verksamhet som utan uppehåll bedrivs i staten. Mot bakgrund av den omorientering som riksrevisorerna hade gjort av effektivitetsrevisionen framhöll utskottet också betydelsen av den breda form av granskningar och uppsättning av granskningsmetoder som lagen om statlig revision ger utrymme för och vikten av att Riksrevisionen tar vara på detta. För att säkerställa en god resurshushållning i myndigheten framhöll utskottet också det rimliga i att Riksrevisionen utifrån en analys av väsentlighet och risk ägnar större uppmärksamhet åt granskningar som ur ett principiellt eller kvantitativt perspektiv har stor betydelse i statens budget.

Riksrevisionens granskningsplan 2016/17

I oktober 2016 beslutade riksrevisor Margareta Åberg Riksrevisionens granskningsplan för 2016/17. Av den framgår (s. 10–11) bl.a. att grunden för valet av granskningar inte nödvändigtvis är att det bedöms finnas problem utan att säkerställa att Riksrevisionen kan åstadkomma en heltäckande, välgrundad och nyanserad värdering av det statliga åtagandet. Riksrevisionen planerar en systemgranskning av samtliga utgiftsområden som om några år kommer att rapporteras till riksdagen. Syftet är att ge en samlad bedömning av utveckling, resultat, framtida risker och angelägna åtgärder inom alla viktiga samhällsområden där staten har ett ansvar samt där staten helt eller delvis finansierar verksamheten. Rapporten ska baseras på tidigare granskningsrapporter, utvärderingar, forskningsrapporter, Riksrevisionens omvärldsanalys m.m.

Vidare framgår (s. 14) att Riksrevisionen det kommande året fortsätter att utveckla effektivitetsrevisionen inom ramen för den nya organisationen. Effektivitetsgranskningarna ska i större utsträckning omfatta hela uppdraget om måluppfyllelse, effektivitet och samhällsnytta i statliga insatser. De ska samtidigt fördjupas i sak och metod och i större utsträckning dra nytta av befintlig kunskap i omvärlden. Relevansen i granskningarna och produktiviteten ska också öka.

Parlamentarisk utredning för en översyn av vissa frågor när det gäller Riksrevisionen

Konstitutionsutskottet har nyligen beslutat om ett utskottsinitiativ med tillkännagivande till riksdagsstyrelsen om en översyn av vissa frågor när det gäller Riksrevisionen (bet. 2016/17:KU14). Översynen ska bl.a. behandla riksrevisorerna, riksdagen och Riksrevisionen, effektivitetsrevisionen och vissa förhållanden vid Riksrevisionen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ställer sig bakom regeringens och Riksrevisionens förslag till anslag för 2017 inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning. Utskottet tillstyrker också regeringens och Riksrevisionens förslag till bemyndiganden och godkänner förslag till investeringsplaner för Statens fastighetsverk och Fortifikationsverket. Utskottet tillstyrker regeringens förslag om att ställa ut statliga garantier för grundkapitalet i Nordiska investeringsbanken och att godkänna ändringar i bankens stadgar. Regeringens budgetproposition bygger på en överenskommelse mellan regeringspartierna och Vänsterpartiet. Samtliga motionsyrkanden avstyrks.

Mot bakgrund av att det i propositionen redovisas en resultatredovisning för Riksrevisionen, vill utskottet påminna om att resultaten för myndigheten redan behandlats av utskottet i betänkandet över Riksrevisionens årsredovisning för 2015 (bet. 2015/16:FiU27). Utskottet vidhåller sin uppfattning från i våras, dvs. vikten av att inte låta organisationsförändringar och interna processer uppehålla myndigheten i sin viktiga uppgift att granska den verksamhet som utan uppehåll bedrivs i staten och att Riksrevisionen tar till vara på den breda form av granskningar och uppsättning av granskningsmetoder som lagen om statlig revision ger utrymme för. Utskottet anser att detta är centrala utgångspunkter för Riksrevisionen att förhålla sig till i den framtida utvecklingen av myndigheten och dess verksamhet.

Särskilda yttranden

1. Anslag inom utgiftsområde 2 (M)

Ulf Kristersson (M), Maria Plass (M), Jörgen Andersson (M) och Jan Ericson (M) anför:

Riksdagen beslutade den 23 november 2016 om ramar för statsbudgetens utgiftsområden och om en beräkning av statens inkomster. I motionen Plan för ett starkare Sverige – Moderaternas budgetmotion 2017 (2016/17:3350) presenteras Moderaternas budgetförslag och Alliansens riktlinjer för den ekonomiska politiken.

Sverige beskrivs ofta som ett av världens bästa länder att leva och växa upp i. Men vi behöver göra mer för att fortsätta utvecklas i samma höga takt som vi gjort historiskt. Sverige utmanas av ett nytt och växande utanförskap som snart omfattar motsvarande 1 miljon människor, av skolresultat som sjunker och av otrygghet i alltför många områden. Många människor lever ett bra liv i Sverige med jobb, familj och fritidssysslor. Men många människor lever i en annan verklighet. En verklighet där man aldrig fått sitt första jobb, där barnens skolgång inte fungerar och där samhällsgemenskapen brister. Så får det inte vara. Vårt samhälle ska inte svika någon.

Budgetpropositionen visar tyvärr på en regering som är anmärkningsvärt nöjd, trots de utmaningar som människor ser omkring sig, och som verkar sakna plan och riktning. En regering som lånar i högkonjunktur och låter kostnaderna för bidrag och flyktmottagande öka kraftigt. En regering som höjer trösklarna in på arbetsmarknaden genom högre skatter och utbyggda bidrag. En regering som inte tar skolans problem på allvar, säger nej till en timmes mer undervisningstid per dag och skjuter på mer matematik i högstadiet. En regering som tar mer än den ger till företagen och för en ineffektiv bostadspolitik. En regering som säger nej till ytterligare 2 000 poliser.

Vi moderater står för en annan väg. För att möta framtiden behövs en plan för ett starkare Sverige. Moderaternas mål är att öka välbståndet, tillväxten och tryggheten för alla i Sverige. De reformförslag vi presenterar är fokuserade på hur jobben ska bli fler och skolan ska bli bättre. Vi vill bryta utanförskapet och stärka incitamenten för att arbeta genom att stå upp för rimliga skattenivåer, investera i utbildning och infrastruktur och värna företagsklimatet. Fler i arbete är avgörande för att få mer kunskap i skolan, högre kvalitet i välfärden och ett starkare Sverige.

Riksdagen har ställt sig bakom regeringens förslag till utgiftsramar, beräkning av statens inkomster och inriktning på budgetpolitiken. I enlighet med riksdagens rambeslutsprocess ställs regeringens budgetförslag och oppositionspartiernas budgetförslag mot varandra som helheter, och budgeten beslutas sedan i två steg. Moderaternas budgetförslag är en sammanhållen

helhet, och eftersom riksdagen i steg ett, rambeslutet, har ställt sig bakom regeringens förslag till ekonomiska ramar för statsbudgeten och inriktning på budgetpolitiken deltar vi inte i det nu aktuella beslutet om anslagens fördelning inom utgiftsområde 2. I stället framför vi i detta särskilda yttrande synpunkter på regeringens förslag och redovisar den anslagsfördelning och de förslag som Moderaterna presenterar i motion 2016/17:3321.

Vi anser att det finns utrymme för effektiviseringar genom minskade lokalkostnader för de myndigheter som befinner sig i Stockholms innerstad. Om vårt förslag hade vunnit hade det inneburit att detta utrymme för effektiviseringar kunnat tas till vara genom att den s.k. rikthyran för myndigheternas lokalkostnader hade reducerats. Ytterligare besparingar av statens lönekostnader hade också varit möjliga genom det förslag vi fört fram i vårt budgetalternativ om att avskaffa den särskilda löneskatten på äldres arbete och som redovisats inom utgiftsområde 2.

2. Anslag inom utgiftsområde 2 (SD)

Oscar Sjöstedt (SD) och Dennis Dioukarev (SD) anför:

Sverigedemokraterna har i motion 2016/17:2232 redovisat sitt förslag om anslagsfördelning inom utgiftsområde 2. Vårt förslag överstiger den nivå på ramen för utgiftsområde 2 som riksdagen beslutade om den 23 november 2016, och vi väljer därför att avstå från att delta i beslutet. I stället lägger vi fram ett särskilt yttrande om Sverigedemokraternas politik inom utgiftsområdet. Vårt budgetalternativ bör ses som en helhet och vi står fast vid uppfattningen att anslagen inom utgiftsområde 2 borde ha utformats i enlighet med förslagen i vår motion.

För att effektivisera och maximera varje satsad skattekrona behöver vi förenkla upphandlingsprocessen, som i dag innebär mycket krångel och arbete, särskilt för småföretagen. För skattebetalarna innebär en ineffektiv upphandlingsprocess fördyringar och sämre konkurrens till följd av ett minskat utbud på marknaden. Om vårt budgetalternativ hade vunnit skulle det ha betytt att utbildningsinsatser av landets upphandlingsansvariga hade kunnat komma igång, vilket hade gjort det möjligt att upprätthålla en hög kvalitet på offentliga tjänster. Utbildningen skulle ha handlat om vilka krav som får och bör ställas inom ramen för en offentlig upphandling och vilka möjligheter det finns att förkasta anbud som kan anses vara onormalt låga, t.ex. till följd av misstankar om svart arbetskraft i något led av entreprenörskedjan. Vi skulle också ha sett till att Skatteverket samverkat med offentliga upphandlare för att säkerställa att inbetalda sociala avgifter är i proportion med faktisk arbetsinsats. Detta skulle stävja förekomsten av svart arbetskraft. En högre kompetens och effektivitet bland upphandlingsansvariga skulle göra att fler leverantörer blir tillgängliga för de upphandlande myndigheterna. Detta skulle tjäna samhället genom högre kvalitet i offentlig sektor och ge en positiv påverkan på sysselsättningen. Mot den här bakgrunden menar vi att det skulle

ha varit samhällsekonomiskt motiverat att öka anslaget till Upphandlingsmyndigheten.

3. Anslag inom utgiftsområde 2 (C)

Emil Källström (C) anför:

Riksdagen ställde sig den 23 november 2016 bakom regeringens förslag till utgiftsramar, beräkning av statens inkomster och inriktning på den ekonomiska politiken och budgetpolitiken. I enlighet med riksdagens rambeslutsprocess ställs regeringens och oppositionspartiernas budgetförslag mot varandra som helheter och beslutas i två steg. Centerpartiets budgetförslag bör ses som en sammanhållen helhet. Eftersom riksdagsmajoriteten i första steget av rambeslutsprocessen har gett politiken en helt annan inriktning än den vi i Centerpartiet önskar avstår jag från att delta i beslutet om anslagens fördelning inom utgiftsområde 2, och lägger i stället fram ett särskilt yttrande om Centerpartiets politik inom utgiftsområdet. Jag står fast vid uppfattningen att anslagen inom utgiftsområde 2 borde ha utformats i enlighet med förslagen i Centerpartiets motion 2016/17:3445.

Om Centerpartiets förslag hade vunnit hade det inneburit att det skapats incitament för effektiviseringar genom minskade lokalkostnader för de myndigheter som ligger i Stockholm då den s.k. rikthyran hade reducerats. Ytterligare besparingar hade också varit möjliga genom begränsningar av pris- och löneomräkningen med 30 procent för myndigheterna inom utgiftsområdet. Budgetalternativet innebär också besparingar på anslagen för Finansinspektionen och Upphandlingsmyndigheten, vars anslagsökningar under 2016 inte var nödvändiga. Inte heller behöver Statskontoret ökade anslag under 2017 för att bidra till en god förvaltningskultur; det kan myndigheten göra inom befintlig ram. Ytterligare besparingar av statens lönekostnader hade också varit möjliga genom de förslag Centerpartiet fört fram i sitt budgetalternativ och som redovisats inom utgiftsområde 2.

4. Anslag inom utgiftsområde 2 (L)

Mats Persson (L) anför:

De offentliga finanserna är i ordning, sysselsättningen växer och ekonomin befinner sig i en högkonjunktur. Men i stället för att använda högkonjunkturen för att bygga en buffert för sämre tider väljer regeringen att låna och presentera ofinansierade bidragshöjningar. I stället krävs en liberal ekonomisk politik där utbildning belönas, där skatten på jobb är lägre än i dag och där det alltid är lönsamt att gå från bidrag till jobb.

Det är tydligt att reformerna som genomfördes mellan 2006 och 2014 inte räcker för att klara de nya utmaningar vi står inför. Efter två år av rödgrön regeringsmakt står det klart att Sverige är på fel väg. Alltför många står utanför arbetsmarknaden, ofta är det personer med bristande utbildning eller utrikes födda. En stor andel elever lämnar grundskolan utan fullständiga betyg. Det

finns fortsatt brister i sjukvård och omsorg. Migrations- och integrationsutmaningen växer. Miljö- och klimatutmaningarna kräver kraftfulla och effektiva svar. Dessutom har kriget i Syrien och IS närvaro i regionen fruktansvärda konsekvenser för såväl samhällen som människor. Att vi är fast förvissade om att visa solidaritet i den största flyktingkatastrofen sedan andra världskriget understryker bara behovet av att vårda de offentliga finanserna. För att vända utvecklingen behövs en ny vision för vad Sverige ska vara och nya och kraftfulla förslag för att nå dit. För att möta framtidens utmaningar behöver Sverige en ny reformagenda.

Liberalerna lägger fram en budget med reformer för framtiden. Vi satsar på bättre kunskaper i skolan, bättre möjlighet för företag att anställa och ett försvar med kapacitet att försvara Sverige. Dessutom presenterar vi en integrationsplan som bygger på lika delar humanism och realism, och som motverkar parallellsamhällen och hedersvåld. Vi prioriterar också det militära försvaret. Den säkerhetspolitiska situationen i vårt närområde har kraftigt försämrats på kort tid, vilket ställer höga krav på vår beredskap både vad gäller det nationella försvar och våra samarbeten med andra. Sverige behöver snabbt rusta upp och gå med i Nato.

Riksdagen har genom rambeslutet avvisat Liberalernas förslag till inkomstberäkning och fördelning av utgifter per anslagsområde. Därmed tar Sverige nu en annan väg än den Liberalerna vill se. Sverige kommer att tappa i jobb, kunskap och försvarsförmåga.

Vårt budgetförslag är att betrakta som en helhet. På majoriteten av utgiftsområdena överensstämmer inte riksdagens beslut med det förslag till ram som Liberalerna förespråkade. Liberalerna ser ett värde i att budgeten och budgetprocessen hålls samman. Även enskilda och på kort sikt motiverade utbrytningar riskerar att på lång sikt försvaga budgetprocessen och effektiviteten i finanspolitiken. Vi väljer därför att inte delta i beslutet om fördelningen till anslag inom utgiftsområde 2. I det följande redovisas i sammanfattning innehållet i vårt budgetförslag för utgiftsområde 2.

Om Liberalernas förslag hade vunnit hade det inneburit ett ökat effektiviseringsstryck och besparingsmöjligheter hos myndigheterna genom en reduktion av den s.k. rikthyran för myndigheter inom Stockholms län och en begränsning av pris- och löneomräkningen med 20 procent per år. Finanspolitiska rådet hade fått ett utvidgat uppdrag och ökade anslag, och mot bakgrund av statsfinansernas tillstånd hade Finansinspektionens anslag minskats. Den verksamhet som bedrivs för att stärka konsumenternas ställning är för generöst tilltagen. Ytterligare besparingar av statens lönekostnader hade också varit möjliga genom de förslag Liberalerna fört fram i sitt budgetalternativ och som redovisats inom utgiftsområde 2.

5. Anslag inom utgiftsområde 2 (KD)

Jakob Forssmed (KD) anför:

Riksdagen ställde sig den 23 november 2016 bakom regeringens förslag till utgiftsramar, beräkning av statens inkomster och inriktning på den ekonomiska politiken och budgetpolitiken. I enlighet med riksdagens rambeslutsprocess ställs regeringens och oppositionspartiernas budgetförslag mot varandra som helheter och beslutas i två steg. Kristdemokraternas budgetförslag bör ses som en sammanhållen helhet. Eftersom riksdagsmajoriteten i första steget av rambeslutsprocessen har gett politiken en helt annan inriktning än den vi i Kristdemokraterna önskar, avstår jag från att delta i beslutet om anslagens fördelning inom utgiftsområde 2, och lägger i stället fram ett särskilt yttrande om Kristdemokraternas politik inom utgiftsområdet. Jag står fast vid uppfattningen att anslagen inom utgiftsområde 2 borde ha utformats i enlighet med förslagen i Kristdemokraternas motion 2016/17:3354.

För ökad gemenskap och framtidstro vill Kristdemokraterna ha en politik som skapar förutsättningar för människor att bygga goda relationer och känna trygghet och som gör det lättare för människor att gå från utanförskap till arbete. Vi vill skapa förutsättningar för en god tillväxt och ett företagsklimat som står sig väl i den globala konkurrensen. Att stärka familjernas självbestämmande och det civila samhällets ställning skapar en grund för fungerande mellanmänniskliga relationer. Genom en välfungerande ekonomisk politik kan vi också satsa resurser på offentlig välfärd, lägre skatt för arbetande föräldrar, lägre skatt för arbetande seniorer och lägre skatt på pensionsinkomster. Och med genomtänkta reformer på arbetsmarknaden och i skattepolitiken kan vi förbättra människors möjlighet att lämna arbetslöshet och utanförskap.

Nya jobb skapas inte av politiska lösningar ovanifrån; de skapas i växande och lönsamma företag. Den rödgröna regeringen tror att de kan nå Europas lägsta arbetslöshet och klara integrationsutmaningen med massiva skattehöjningar på arbete och företagande. Kristdemokraternas inriktning är den motsatta – vi vill sänka trösklarna in på arbetsmarknaden och förbättra förutsättningarna för företagande. Det är också av stor vikt att den ekonomiska politiken utformas på ett sådant sätt att resurserna används effektivt för att skapa trygghet för dem som befinner sig i utsatta situationer. Tillväxten måste komma alla till del. Välfärden måste utvecklas genom fortsatt valfrihet, tydligt kvalitetsarbete och effektivt användande av resurser.

De statliga myndigheterna bör i sin verksamhet utgöra föredömen för andra organisationer när det kommer till exempelvis frågor om hållbarhetsfrågor, integration mm. Därför tycker vi att de myndigheter som lokaliseras i Stockholmsområdet, vilket är flertalet, bör välja lägen utanför Stockholms innerstad. Ytterstadsområden bör i en sådan bedömning vara förstahandsalternativet eftersom hyresnivån är lägre, men också för att det bidrar till jobb och en mer dynamisk stadsmiljö, inte minst på grund av den

kringservice som då kan växa fram. På så sätt kan en flytt av offentlig förvaltning bidra till fler arbetstillfällen och till att höja statusen på stadsdelar som präglas av utanförskap. Även lokalisering av myndigheter i andra delar av landet än storstadsområdena kan ha en regionalpolitiskt positiv effekt och bör därför prövas i större omfattning än idag.

Vi bedömer att det finns möjlighet att göra besparingar på myndigheternas lokalkostnader, särskilt för de myndigheter som är lokaliserade i Stockholms innerstad. Därför vill vi reducera rikthyran. Detta skapar både en besparing i statsbudgeten och ökar drivkrafterna för myndigheter att lokalisera sin verksamhet till andra delar av Stockholm eller andra delar av Sverige. Därtill bedömer vi att det finns utrymme för en justering av anslagen till de myndigheter som tillämpar pris- och löneomräkning (PLO). Lönekostnader svarar för en betydande del av myndigheternas utgifter. En nedjustering av PLO med 30 procent skulle bidra till effektivisering av myndigheterna, samtidigt som det finansierar prioriterade satsningar.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2016/17:1 Budgetpropositionen för 2017 utgiftsområde 2:

1. Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2017 besluta om en kreditram på högst 50 000 000 000 kronor och en garantiram på högst 750 000 000 000 kronor för stabilitetsfonden (avsnitt 3.6.3).
2. Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2017 besluta om en kreditram på högst 100 000 000 000 kronor och en garantiram på högst 200 000 000 000 kronor för resolutionsreserven (avsnitt 3.6.3).
3. Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2017 besluta om en kredit i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare utnyttjad kredit uppgår till högst 250 000 000 kronor för att tillgodose Kammarkollegiets behov av likviditet i samband med inrättande av nya myndigheter (avsnitt 4.5.2).
4. Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2017 besluta om en kredit i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare utnyttjad kredit uppgår till högst 100 000 000 kronor för att tillgodose Kammarkollegiets behov av likviditet i det statliga försäkringssystemet (avsnitt 4.5.2).
5. Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2017 besluta om en kredit i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare utnyttjad kredit uppgår till högst 100 000 000 kronor för att tillgodose Statens tjänstepensionsverks behov av likviditet i pensionshanteringen (avsnitt 5.5.2).
6. Riksdagen godkänner investeringsplanen för fastigheter och markanläggningar för 2017–2020 som riktlinje för Statens fastighetsverks investeringar (avsnitt 9.5.1).
7. Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2017 besluta att Statens fastighetsverk får ta upp lån i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare gjord upplåning uppgår till högst 15 200 000 000 kronor för investeringar i fastigheter och markanläggningar (avsnitt 9.5.1).
8. Riksdagen godkänner investeringsplanen för fastigheter och markanläggningar för 2017–2020 som riktlinje för Fortifikationsverkets investeringar (avsnitt 9.5.3).
9. Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2017 besluta att Fortifikationsverket får ta upp lån i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare gjord upplåning uppgår till högst 13 100 000 000 kronor för investeringar i fastigheter och markanläggningar (avsnitt 9.5.3).

10. Riksdagen bemyndigar regeringen att ställa ut statliga garantier för grundkapitalet i Nordiska investeringsbanken som inklusive tidigare gjorda åtaganden uppgår till högst 1 978 147 338 euro (avsnitt 12.1).
11. Riksdagen godkänner ändringen av Nordiska investeringsbankens stadgar, som dels innebär att Sveriges andel av garantierna för bankens projektinvesteringsslån anges till 622 134 827 euro och att andelen av garantierna för dess miljöinvesteringsslån anges till 103 689 138 euro, dels syftar till att vinstfördelningen ska baseras på medlemslänternas andelar av bankens grundkapital och inte på det inbetalade kapitalet (avsnitt 12.1).
12. Riksdagen anvisar för budgetåret 2017 ramanslagen under utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning, när det gäller anslag som står till regeringens disposition, enligt tabell 1.1.
13. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2017 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom den tidsperiod som anges i tabell 1.2.
14. Riksdagen bemyndigar Riksrevisionen att för 2017 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet som inklusive tidigare gjord upplåning uppgår till högst 15 000 000 kronor (avsnitt 11.4.1).
15. Riksdagen anvisar för budgetåret 2017 ett ramanslag under utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning för Riksrevisionen enligt tabell 1.1.

Motioner från allmänna motionstiden 2016/17

2016/17:2232 av Dennis Dioukarev och Oscar Sjöstedt (båda SD):

Riksdagen anvisar anslagen för 2017 inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2016/17:3321 av Ulf Kristersson m.fl. (M):

Riksdagen anvisar anslagen för 2017 inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning enligt förslaget i tabellen i motionen.

2016/17:3354 av Jakob Forssmed m.fl. (KD):

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2017 inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om justering av pris- och löneomräkningen för myndigheter och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3428 av Mats Persson m.fl. (L):

Riksdagen anvisar anslagen för 2017 inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2016/17:3445 av Emil Källström m.fl. (C):

Riksdagen anvisar anslagen för 2017 inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning enligt förslaget i tabell 1.

BILAGA 2

Regeringens och oppositionens anslagsförslag

Anslag för 2017 inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag ¹	Avvikelse från regeringen				
		M	SD	C	L	KD
1:1 Statskontoret	94 266	-898		-4 400	-599	-898
1:2 Kammarkollegiet	60 994	-212		-212		-212
1:3 Finansinspektionens avgifter till EU:s tillsynsmyndigheter	14 350					
1:4 Arbetsgivarpolitiska frågor	2 443					
1:5 Statliga tjänstepensioner m.m.	12 614 000					
1:6 Finanspolitiska rådet	9 803	-35		-35	+10 000	
1:7 Konjunkturinstitutet	63 455	-487		-487		-487
1:8 Ekonomistyrningsverket	160 999	-632		-630	-421	-632
1:9 Statistiska centralbyrån	555 134	-2 290		-3 290	-1 526	-2 290
1:10 Bidragsfastigheter	193 000		+177 000			
1:11 Finansinspektionen	512 180	-1 899		-14 900	-8 266	-1 899
1:12 Riksgäldskontoret	315 702	-996		-996	-664	-996
1:13 Bokföringsnämnden	9 959	-46		-46		
1:14 Vissa garanti- och medlemsavgifter	210 370					
1:15 Riksrevisionen	324 200	-1 362		-1 362	-908	-1 362
1:16 Finansmarknadsforskning	29 916					
1:17 Upphandlingsmyndigheten	84 687	-31	+15 000	-6 550		-552
1:18 Statens servicecenter	3 104	-552		-31		

Ramanslag	Regeringens förslag ¹	Avvikelse från regeringen				
		M	SD	C	L	KD
Nya anslag						
99:1 Lönekostnader	-100 000		-408 000	-100 000	-100 000	
99:2 Nedsatt rikthyra för myndigheter i Stockholms innerstad	-61 000		-61 000	-61 000	-61 000	
Summa för utgiftsområdet	15 258 562	-170 439	+192 000	-501 938	-163 384	-170 328

¹ Förslaget till anslaget 1:15 Riksrevisionen lämnas av Riksrevisionen.

BILAGA 3

Utskottets anslagsförslag

Förslag till beslut om anslag för 2017 inom
utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och
finansförvaltning*Tusental kronor*

Ramanslag	Avvikelse från regeringen	Utskottets förslag
1:1 Statskontoret	±0	94 266
1:2 Kammarkollegiet	±0	60 994
1:3 Finansinspektionens avgifter till EU:s tillsynsmyndigheter	±0	14 350
1:4 Arbetsgivarpolitiska frågor	±0	2 443
1:5 Statliga tjänstepensioner m.m.	±0	12 614 000
1:6 Finanspolitiska rådet	±0	9 803
1:7 Konjunkturinstitutet	±0	63 455
1:8 Ekonomistyrningsverket	±0	160 999
1:9 Statistiska centralbyrån	±0	555 134
1:10 Bidragsfastigheter	±0	193 000
1:11 Finansinspektionen	±0	512 180
1:12 Riksgäldskontoret	±0	315 702
1:13 Bokföringsnämnden	±0	9 959
1:14 Vissa garanti- och medlemsavgifter	±0	210 370
1:15 Riksrevisionen	±0	324 200
1:16 Finansmarknadsforskning	±0	29 916
1:17 Upphandlingsmyndigheten	±0	84 687
1:18 Statens servicecenter	±0	3 104
Summa för utgiftsområdet	±0	15 258 562

BILAGA 4

Utskottets förslag till beställningsbemyndiganden

Finansutskottets förslag överensstämmer med regeringens förslag i budgetpropositionen (prop. 2016/17:1 utg.omr. 2 punkt 13). Oppositionen har inte lämnat några motförslag.

Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning

Tusental kronor

Ramanslag	Avvikelse från regeringen	Utskottets förslag	Tidsperiod
1:10 Bidragsfastigheter	±0	30 000	2018
1:16 Finansmarknadsforskning	±0	76 000	2018–2022
Summa beställningsbemyndiganden	±0	106 000	